

ANALITIČKO-STATISTIČKI GODIŠNJAK FEDERALNOG ZAVODA ZA ZAPOSŁJAVANJE ZA 2023. GODINU

TRENDOVI NA TRŽIŠTU RADA U FEDERACIJI BIH

Sarajevo, jula 2024. godine

Izdavač: **Federalni zavod za zapošljavanje Sarajevo**

Đoke Mazalića 3
71 000 Sarajevo
Telefon : 033/562-900

Fax : 033/208-257

e-mail : info@fzzz.ba

web : www.fzzz.ba

Za izdavača: **Ravnateljica** **Helena Lončar**

Urednik: **Rukovodilac Jedinice za analizu tržišta rada, statistiku, monitoring i evaluaciju** **Dr. Omer Korjenić**

Naslovna stranica: **Freepik – pressfoto**

Priprema i obrada: **Stručni saradnik za statistiku** **Almir Pinjić**

Sadržaj

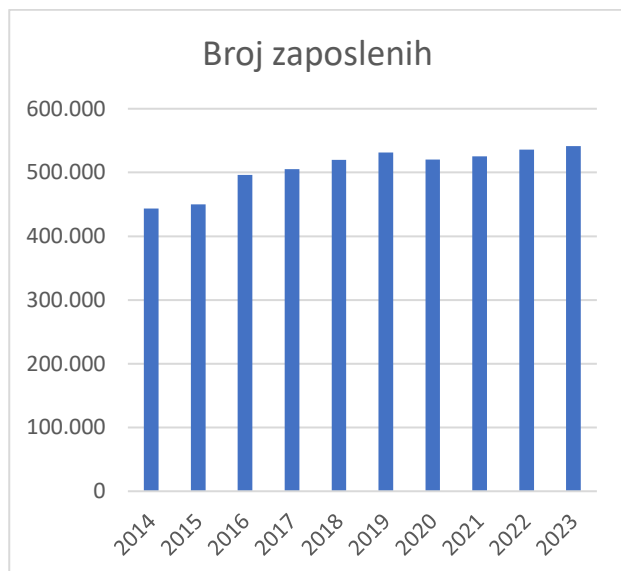
1. Uvod – pregled osnovnih indikatora.....	5
2. Anketa o radnoj snazi 2023.....	7
3. Prosječan broj zaposlenih osoba u Federaciji Bosne i Hercegovine.....	9
4. Pregled prosječne zaposlenosti po djelatnostima	10
5. Pregled kretanja stope zaposlenosti	11
6. Pregled prosječne zaposlenosti po kantonima.....	12
7. Neto i bruto plaće u Federaciji Bosne i Hercegovine po djelatnostima	13
8. Prosječan broj nezaposlenih osoba u Federaciji Bosne i Hercegovine	15
9. Pregled kretanja stope nezaposlenosti	16
10. Spolna struktura nezaposlenih osoba	17
11. Kvalifikaciona struktura nezaposlenih osoba	19
12. Dobna struktura nezaposlenih osoba	20
13. Ukupno brisani s evidencije nezaposlenih osoba.....	21
14. Brisani s evidencije nezaposlenih osoba zbog zaposlenja	24
15. Ukupno prijavljeni na evidenciju nezaposlenih osoba.....	27
16. Prijavljeni na evidenciju nezaposlenih osoba po prestanku radnog odnosa	30
17. Ukupno prijavljenih i brisanih sa evidencije nezaposlenih osoba u Federaciji BiH	32
18. Posredovanje u zapošljavanju	33
19. Nezaposlene osobe korisnici novčane nakanade.....	34
20. Nezaposlene osobe korisnici zdravstvenog osiguranja.....	35
21. Nezaposlene osobe korisnici penzijsko-invalidskog osiguranja.....	36
22. Analiza potreba i kretanja na tržištu rada u Federaciji BiH	37
23. Pregled najbrojnijih zanimanja osoba na evidenciji nezaposlenih	41
24. Pregled najbrojnijih zanimanja osoba brisanih iz evidencije nezaposlenih zbog zaposlenja	43

Molimo korisnike ove publikacije da prilikom korištenja podataka navedu izvor

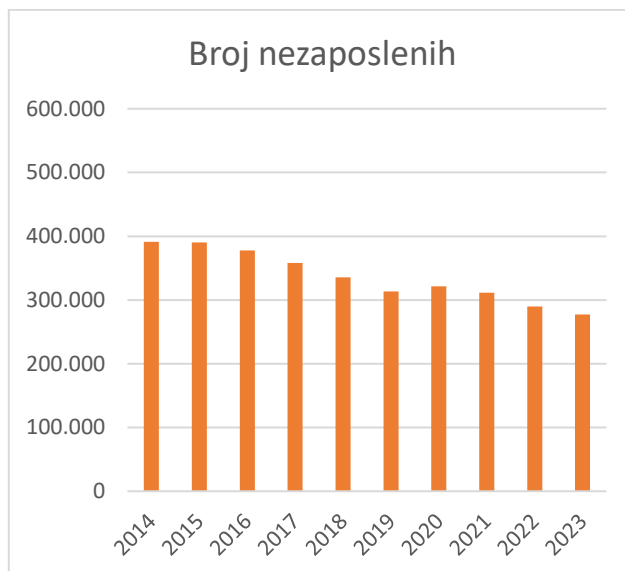

1. Uvod – pregled osnovnih indikatora

U 2023. godini u Federaciji BiH nastavljaju je pozitivni trendovi na tržištu rada iz 2022. godine. Iako u smanjenom intezitetu, nastavljeno je povećavanje broja zaposlenih i iznosa prosječne plaće, a evidentan je i kontinuitet smanjenja broja nezaposlenih osoba na tržištu rada. Povećan je broj zaposlenih za 5.596 osoba ili 1% i smanjen je broj nezaposlenih osoba za 12.752 ili 4,4% u odnosu na 2022. godinu.

Grafikon 1: Broj zaposlenih Federaciji BiH 2014-2023
(Izvor: Federalni zavod za statistiku)

Grafikon 2: Broj nezaposlenih u Federaciji BiH 2014-2023

Povećanje broja zaposlenih u 2023. godini, između ostalog, uticalo je i na povećanje prihoda po osnovu poreza i doprinosa tj. javnih prihoda u Federaciji BiH u 2023. godini. Tako je prihod Federalnog zavoda za zapošljavanje po osnovu doprinosa za osiguranje u slučaju nezaposlenosti u 2023. iznosio 70.127.013 KM što je u odnosu na 2022. godinu više za 9.334.288 KM ili 15,35%. Prema podacima Porezne uprave Federacije BiH, naplata doprinosa za osiguranje u slučaju nezaposlenosti u svim javnim službama za zapošljavanje u Federaciji BiH u 2023. iznosila je 232.377.926 KM i veća je za 15,5% u odnosu na 2022. godinu.¹

Prema podacima Federalnog zavoda za statistiku, u 2023. godini zabilježen je rast prosječne neto plaće u Federaciji BiH (1.261 KM) u odnosu na 2022. godinu za 13,2%.² Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti (18,7%), Informacije i komunikacije (17,1%), Vađenje rude i kamena (16,7%), Građevinarstvo (16,3%) i Prerađivačka industrija (14,8%). Sličan omjer po djelatnostima je evidentiran i za prosječnu bruto plaću. U 2023. godini kao ni u prethodnoj nije bilo djelatnosti u kojoj je zabilježeno smanjenje prosječne neto plaće.

U kontekstu bitnih makroekonomskih faktora, preliminarna procjena Centralne banke Bosne i Hercegovine je kako bi rast realnog BDP-a u Bosni i Hercegovini mogao iznositi do 1,4% na godišnjem nivou, uz evidentan pad aktivnosti u prerađivačkom sektoru, naročito sektoru industrijske proizvodnje i izvoza, koji je djelomično kompenziran rastom aktivnosti u uslužnom sektoru, posebno turizma usljed rasta broja noćenja stranih turista od 22% na godišnjem

¹[https://pufbih.ba/v1/public/upload/files/Pres%20o%20radu%20PU%20FBiH%20za%202023%20god%2017_1_2024%20prezentovano\(1\).pdf](https://pufbih.ba/v1/public/upload/files/Pres%20o%20radu%20PU%20FBiH%20za%202023%20god%2017_1_2024%20prezentovano(1).pdf)

²<https://fzs.ba/index.php/publikacije/saopcenjapriopcenja/ankete/>

nivou. Također, prema brzoj procjeni ove institucije, ukupna inflacija u Bosni i Hercegovini u 2023. godini će iznositi 6,1% sa znatno manjim vrijednostima u Federaciji BiH.³

Prema podacima Vanjskotrgovinske komore Bosne i Hercegovine vrijednost izvoza Bosne i Hercegovine za 2023. godinu je iznosio 17,2 milijarde KM što je manje za 1,2 milijarde KM ili 6,57% u odnosu na 2022. godinu, dok je uvoz Bosne i Hercegovine za 2023. godinu iznosio 28,2 milijardi KM što također predstavlja smanjenje za 875,6 miliona KM ili 3,01% u odnosu na 2022. godinu. Najveći izvoz bilježimo u Njemačku (2,7 milijardi KM), Hrvatsku (2,6 milijardi KM) i Srbiju (2,1 milijardu KM), a najviše uvozimo iz Hrvatske (5,3 milijarde KM), Srbije (3,9 milijardi KM) i Njemačke (2,6 milijardi KM).⁴

U kontekstu strukture registrovanih nezaposlenih osoba, posmatrajući trajanje nezaposlenosti, među nezaposlenim osobama 48% je onih koje su bez zaposlenja duže od pet (5) godina, a prema dobnoj strukturi 37% su osobe dobi preko 50 godina, dok je prema kvalifikacijskoj strukturi 30% nekvalifikovanih, tj. osoba bez zanimanja. Navedeno ukazuje na kompleksnost stanja i veoma nepovoljnu strukturu nezaposlenih osoba, ali i prostor za rješavanje pitanja u vezi sa izmještanjem administriranja i finansiranja zdravstvenog osiguranja nezaposlenih osoba iz javnih službi za zapošljavanje što bi rezultiralo sređivanjem evidencija.

Kada su u pitanju određene kategorije radne snage, mladim osobama, zajedno sa ženama, dugotrajno nezaposlenim, kao i osobama s nižim kvalifikacijama ili bez kvalifikacija, potrebna je strateška ili programska intervencija u procesu pripreme za rad, te pružanja podrške kroz podsticanje zapošljavanja i samozapošljavanja, jer se suočavaju s izrazito smanjenim šansama za zaposlenje, te povećanim rizikom dugotrajne nezaposlenosti ili odlaskom u inostranstvo. Još uvijek je evidentno da na strukturu raspoložive radne snage i ukupno stanje na tržištu rada sve više utiče migracija u inostranstvo, naročito mladih i stručnih kadrova. Također, prisutan je značajan udio zaposlenih u neformalnoj ekonomiji u ukupnom broju zaposlenih (naročito u oblasti poljoprivrede, ali i trgovine, ugostiteljstva i građevine), što predstavlja problem nelojalne konkurencije među poslodavcima, te utiče na naplatu poreza i doprinosa kao i sagledavanje realne stope zaposlenosti.

S tim u vezi, važno je napomenuti da šira ekonomska, porezna i obrazovna politika, struktura radne snage, visoka stopa neaktivnosti, migracije, te ukupni poslovni ambijent značajno utiču na stabilnost prilika na tržištu rada, kao integralnomg društvenom sistemu. Također, važno je podsjetiti da je u cilju prilagođavanja zahtjevima EU, neminovno što prije kreirati, reformirati i unaprijediti strateški i zakonski okvir u oblasti rada i zapošljavanja, posebno u kontekstu izmještanja administriranja i finansiranja zdravstvenog osiguranja nezaposlenih osoba iz javnih službi za zapošljavanje, unapređenja funkcionisanja jedinstvenog informacionog sistema javnih službi za zapošljavanje u Federaciji BiH, adekvatnog regulisanja prava i obaveza nezaposlenih osoba, jačanja i unapređenja usluga posredovanja u zapošljavanju, sistematičnijeg oglašavanja slobodnih radnih mjesta, zapošljavanja stranaca i dr.

Ova publikacija predstavlja pregled trendova na tržištu rada u Federaciji BiH, prema osnovnim indikatorima na osnovu kojih se sagledavaju stanje i ključne tendencije.

³ <https://www.cbbh.ba/press/ShowNews/1545>

⁴ <https://komorabih.ba/987515126-2/>

2. Anketa o radnoj snazi 2023

Anketu o radnoj snazi provode statističke agencije / zavodi u Bosni i Hercegovini na kvartalnom nivou. Sljedeći podaci su dobijeni kao godišnji prosjek na osnovu provedene Ankete o radnoj snazi u prvom, drugom, trećem i četvrtom kvartalu 2023. godine. Anketni podaci su prikupljeni anketiranjem osoba, rezidentnih članova domaćinstava koja su izabrana u uzorak. Anketom je u 2023. godini obuhvaćeno 23.490 domaćinstava.

Prosječna stopa nezaposlenosti u 2023. godini bila je 20,6%. Anketa o radnoj snazi se od januara 2020. godine provodi kontinuirano.

Od 2021. godine Anketa o radnoj snazi se provodi prema redizajniranoj metodologiji usklađenoj sa novom Regulativom Evropskog parlamenta i Vijeća. Novi evropski propisi zahtijevaju od zemalja EU da primjenjuju nove redizajnirane koncepte i metode u Anketi o radnoj snazi 2021. godine. Statističke institucije u Bosni i Hercegovini kao članice evropskog statističkog sistema, paralelno sa ostalim evropskim zemljama, prilagođavaju se promjenama u evropskom zakonodavstvu. Cilj revizije metodologije je poboljšati sadržaj Ankete kako bi se omogućilo preciznije praćenje trendova na tržištu rada, s obzirom na stalne promjene u njegovoj dinamici i strukturi. Uvođenje novog standardiziranog upitnika osigurava poboljšanje ukupnog kvaliteta i međunarodne uporedivosti. U cilju usklađivanja sa EU regulativama i zahtjevima Eurostata, od 2020. godine se provodi postupak kalibracije pondera prema procjenama stanovništva po petogodišnjim starosnim grupama i spolu.

Na osnovu podataka prikupljenih Anketom o radnoj snazi, vrši se praćenje, mjerenje i ocjenjivanje ekonomskih i društvenih kretanja u Bosni i Hercegovini. Glavni cilj ove Ankete je dobijanje podataka o tri osnovna, međusobno isključiva kontingenta radno sposobnog stanovništva: zaposlenih, nezaposlenih i osoba izvan radne snage.

Zbog prelaska na novu, redizajniranu metodologiju Ankete o radnoj snazi u 2021. godini došlo je do prekida serije podataka. Rezultati Ankete o radnoj snazi nakon 2020. godine nisu uporedivi sa rezultatima kontinuirane Ankete o radnoj snazi 2020 i rezultatima godišnjih anketa o radnoj snazi provedenih u periodu od 2006. do 2019. godine.

Jedinica posmatranja u Anketi je domaćinstvo koje živi u stambenoj jedinici izabranoj u uzorak, a jedinica anketiranja je član slučajno izabranog domaćinstva. Osnovni sociodemografski podaci prikupljeni su o svim osobama u izabranom domaćinstvu, dok se o radnoj aktivnosti prikupljaju podaci za osobe starosti 15-89 godina.

Ciljna populacija u Anketi o radnoj snazi su:

- osobe koje žive ili namjeravaju živjeti u anketiranom privatnom domaćinstvu na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine godinu dana ili duže;
- osobe koje su članovi anketiranog privatnog domaćinstva, koje žive u inostranstvu, ali namjeravaju da se vrate i da žive u anketiranom domaćinstvu na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine godinu dana i duže.

Radno sposobno stanovništvo obuhvata sve osobe starosti od 15 do 89 godina i podjeljeno je u dvije kategorije: aktivno stanovništvo ili radnu snagu (zaposlene i nezaposlene osobe) i osobe izvan radne snage.

Radnu snagu ili aktivno stanovništvo čine sve zaposlene osobe starosti od 15 do 89 godina i nezaposlene osobe starosti od 15 do 74 godine.

Osobe izvan radne snage su osobe starosti od 15 do 89 godina koje nisu svrstane u zaposleno ili nezaposleno stanovništvo, odnosno sve osobe koje u referentnoj sedmici nisu obavljale nijedan plaćeni posao, nisu aktivno tražile posao ili nisu bile u mogućnosti da počnu

da rade u roku od dvije sedmice nakon isteka referentne sedmice.

Prema anketi o radnoj snazi, u 2023. godini u Federaciji BiH bilo je 1.845.000 radno sposobnog stanovništva od kojih je 896.000 ekonomski aktivno ili 48,5%, a 950.000 osoba je izvan radne snage ili 51,5%. Od ukupnog radno sposobnog stanovništva 762.000 je bilo zaposleno ili 41,3%, a 134.000 nezaposleno ili 7,2%.

U strukturi aktivnog stanovništva 554.000 su muškarci ili 61,8%, a 342.000 su žene ili 38,2%, dok su u strukturi osoba izvan radne snage 346.000 muškarci ili 36,4%, a 604.000 su žene ili 63,6%.

U strukturi zaposlenih osoba 486.000 ili 63,8% su muškarci dok su 276.000 ili 36,2% žene.

Od ukupnog broja nezaposlenih osoba 68.000 ili 51,0% su muškarci, a 66.000 ili 49,0% su žene.

U 2023. godine stopa aktivnosti bila je 48,5%, stopa zaposlenosti 41,3% i stopa nezaposlenosti 15,0%. Posmatrano prema spolu skoro dva puta je više aktivnih muškaraca u odnosu na broj aktivnih žena.

Stopa aktivnosti muškaraca bila je 61,6% dok je stopa aktivnosti žena 36,1%. Isto se odnosi i na stopu zaposlenosti koja je za muškarce bila 54,0%, a za žene 29,3%. Stopa nezaposlenosti za muškarce bila je 12,4%, a za žene 19,2%.

U hiljadama

Pokazatelj	Ukupno	Muški	Ženski
	Ø 2023	Ø 2023	Ø 2023
Radno sposobno stanovništvo 15-89	1.845	900	946
Radna snaga 15-89	896	554	342
Zaposleni 15-89	762	486	276
Nezaposleni 15-74	134	68	66
Osobe izvan radne snage 15-89	950	346	604
Osobe 15-64 godina	1.495	749	746
Stope u %			
Stopa aktivnosti 15-89	48.5	61.6	36.1
Stopa zaposlenosti 15-89	41.3	54.0	29.3
Stopa nezaposlenosti 15-74	15.0	12.4	19.2
Stopa dugoročne nezaposlenosti 15-74	11.3	8.7	15.4
Udio stanovništva 15-64 godina	69.4	70.9	67.9

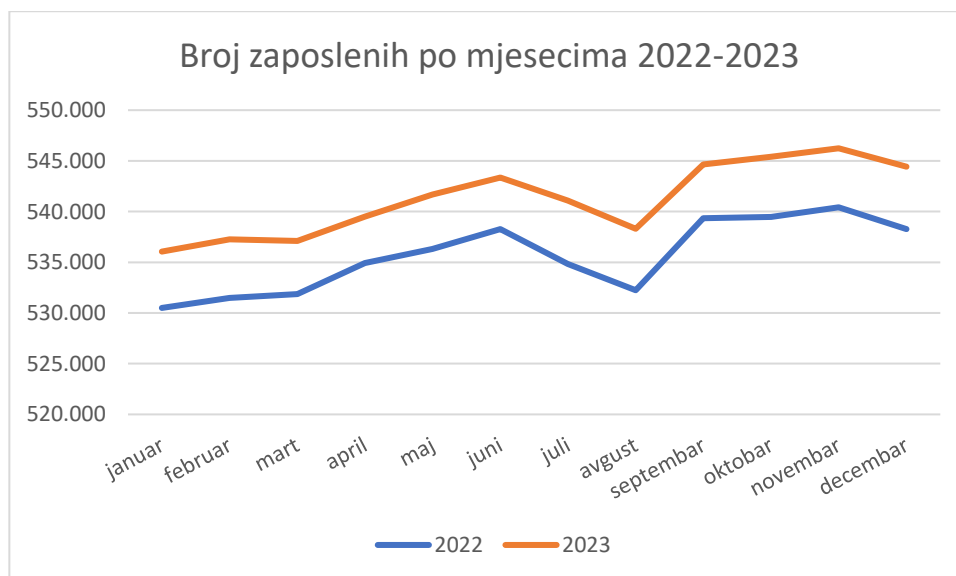
Tabela 1: Osnovne karakteristike radno sposobnog stanovništva prema aktivnosti i spolu
(Izvor: Anketa o radnoj snazi FBiH 2023)

3. Prosječan broj zaposlenih osoba u Federaciji Bosne i Hercegovine

U 2023. godini u odnosu na 2022. godinu došlo je do povećanja broja zaposlenih osoba u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Mjesec	Godina		Index
	2022	2023	<u>2023</u> <u>2022</u>
januar	530.498	536.056	101,05
februar	531.485	537.270	101,09
mart	531.868	537.099	100,98
april	534.914	539.516	100,86
maj	536.325	541.691	101,00
juni	538.279	543.369	100,95
juli	534.839	541.078	101,17
avgust	532.253	538.302	101,14
septembar	539.334	544.647	100,99
oktobar	539.479	545.423	101,10
novembar	540.421	546.242	101,08
decembar	538.283	544.437	101,14
Federacija BiH - Ukupno	535.665	541.261	101,04

Tabela 2: Broj zaposlenih osoba u Federaciji BiH po mjesecima

Grafikon 3: Broj zaposlenih osoba u Federaciji BiH po mjesecima

Prema podacima Federalnog zavoda za statistiku u 2023. godini prosječno je bilo zaposleno 541.261 radnika, što je u odnosu na prosjek 2022. godine (535.665) više za 5.596 radnika, odnosno 1,04%.

Od ukupnog broja (541.261) zaposlenih osoba 238.477 ili 44% su žene.

4. Pregled prosječne zaposlenosti po djelatnostima

Djelatnosti s najvećim indeksom rasta broja zaposlenih u 2023. godini u odnosu 2022. godinu su: Informacije i komunikacije (5,5%), Hotelijerstvo i ugostiteljstvo (4,3%) i Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti (3,5%). Posmatrano u apsolutnim brojevima u djelatnosti Obrazovanje broj zaposlenih u 2023. godini u odnosu na 2022. godinu je povećan za 1.223. Također, primjetan je kontinuiran i znakovit rast broja zaposlenih u djelatnosti Hotelijerstvo i ugostiteljstvo za 1.128, Informacije i komunikacije za 1.072 i Trgovina za 1.019. Smanjenje indeksa broja zaposlenih u 2023. u odnosu na 2022. godinu u najvećem omjeru zabilježeno je u sljedećim djelatnostima: Poslovanje nekretninama (-5,4%), Rudarstvo (-3,2%).⁵

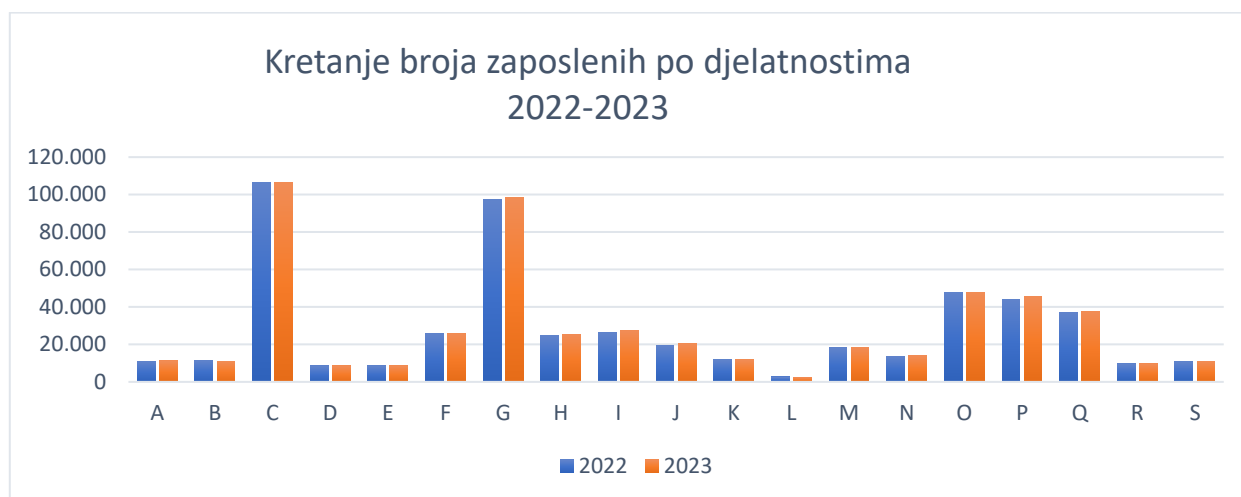
Područja - djelatnosti		Godina		Indeks
		2022	2023	$\frac{2023}{2022}$
A	Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	11.013	11.170	101,4%
B	Rudarstvo	11.489	11.119	96,8%
C	Prerađivačka industrija	106.439	106.230	99,8%
D	Proizvodnja i snabdijevanje el. energijom, plinom , parom i klimatizacija	8.486	8.496	100,1%
E	Snabdijevanje vodom; uklanjanje otpadnih voda, upravljanje otpadom te djelatnos sanacije okoliša	8.587	8.623	100,4%
F	Građevinarstvo	25.642	25.646	100,0%
G	Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	97.373	98.392	101,1%
H	Prijevoz i skladištenje	25.000	25.296	101,2%
I	Djelatnost pružanja smještata te pripreme i usluživanja hrane (hotelijerstvo i ugostiteljstvo)	26.187	27.315	104,3%
J	Informacije i komunikacije	19.362	20.434	105,5%
K	Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	11.852	11.882	100,3%
L	Poslovanje nekretninama	2.623	2.482	94,6%
M	Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	18.265	18.561	101,6%
N	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	13.709	14.190	103,5%
O	Javna uprava i odbrana; obavezno socijalno osiguranje	47.943	47.846	99,8%
P	Obrazovanje	44.234	45.457	102,8%
Q	Djelatnosti zdravstvene i socijalne zaštite	37.031	37.336	100,8%
R	Umjetnost, zabava i rekreacija	9.650	9.687	100,4%
S	Ostale uslužne djelatnosti	10.780	11.099	103,0%
Ukupno u Federaciji BiH		535.665	541.261	101,0%

Tabela 3: Broj zaposlenih po djelatnostima u Federaciji BiH

(Izvor: Federalni zavod za statistiku)

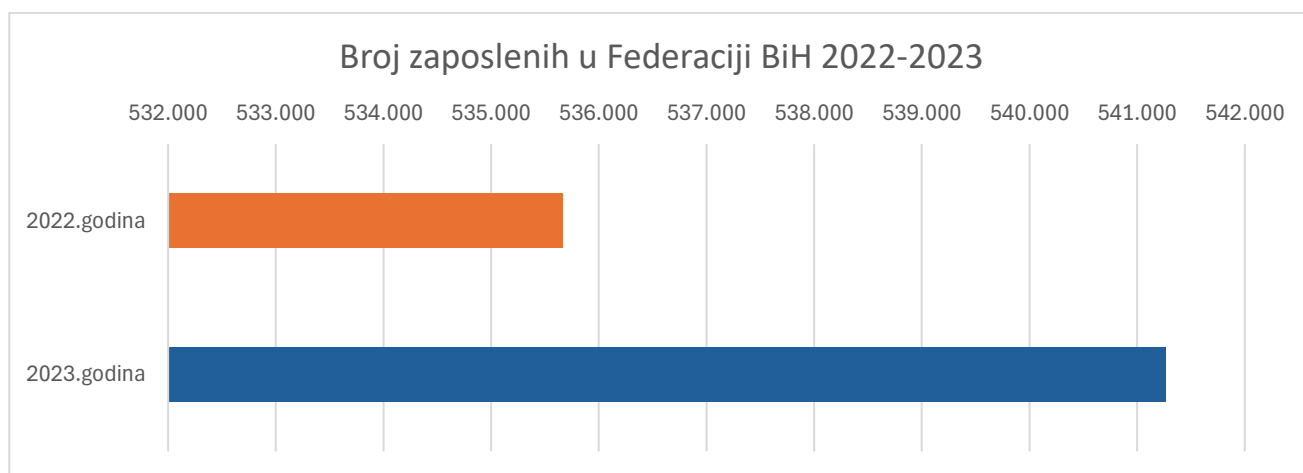
Broj ukupno zaposlenih na teritoriji Federacije BiH obuhvata zaposlene u poslovnim subjektima - pravnim licima, obrtu i srodnim djelatnostima, odbrani/obrani i policiji. U podatak o ukupnom broju zaposlenih u Federaciji BiH uključen je broj zaposlenih u odbrani koji nije razvrstan po kantonima. Od januara 2018. godine podatke o zaposlenima Federalni zavod za statistiku preuzima od Porezne uprave Federacije BiH, a navedeni podaci su preuzeti retroaktivno i za 2017. godinu.

⁵ <http://fzs.ba/index.php/publikacije/saopcenjapriopcenja/trziste-rada-zaposlenost-nezaposlenost-i-place-2/>

Grafikon 4: Broj zaposlenih po djelatnostima u Federaciji BiH

Povećanje broja zaposlenih u 2023. u odnosu na 2022. godinu za 5.596 osoba, odnosno 1% prikazan je na sljedećem grafikonu.

Grafikon 5: Poređenje broja zaposlenih u Federaciji BiH u 2022. i 2023. godini

5. Pregled kretanja stope zaposlenosti

Stopa zaposlenosti u Federaciji BiH prema podacima iz Ankete o radnoj snazi⁶ za 2023. godinu iznosila je 41,3%.

Stopa zaposlenosti	Ukupno			Muškarci			Žene		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023
	37,80%	39,60%	41,3%	51,00%	52,50%	54,0%	25,20%	27,40%	29,2%

Tabela 4: Stopa zaposlenosti u Federaciji BiH
(Izvor: Anketa o radnoj snazi FBiH 2023)

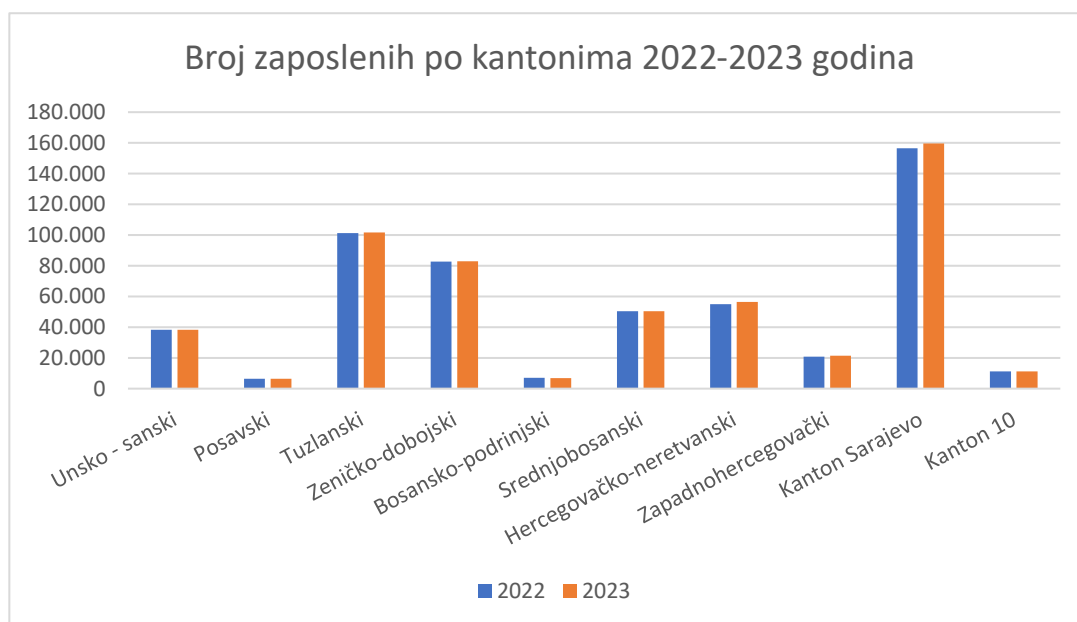
⁶ Anketa o radnoj snazi za 2023 - godišnji prosjek, Saopćenje, broj: 21.5 od 2.3.2024. godine, Federalni zavod za statistiku, Sarajevo

6. Pregled prosječne zaposlenosti po kantonima

Tokom 2023. godine u većini kantona je zabilježen rast zaposlenosti, osim u Bosansko-podrinjskom i Srednjobosanskom kantonu gdje je smanjen prosječan broj zaposlenih za 2,29% odnosno 0,19%. Najveće procentualni rast broja zaposlenih u 2023. godini bilježi se Hercegovačko-neretvanskom kantonu i Zapadnohercegovačkom kantonu (po 2,72%) i Kantonu Sarajevo (2,01%).

Kantoni	Godina		Indeks
	2022	2023	$\frac{2023}{2022}$
Unsko - sanski	38.353	38.385	100,08
Posavski	6.459	6.533	101,15
Tuzlanski	101.192	101.715	100,52
Zeničko-dobojski	82.740	83.022	100,34
Bosansko-podrinjski	6.980	6.820	97,71
Srednjobosanski	50.474	50.378	99,81
Hercegovačko-neretvanski	54.898	56.393	102,72
Zapadnohercegovački	20.915	21.484	102,72
Kanton Sarajevo	156.488	159.636	102,01
Kanton 10	11.235	11.293	100,52
Federacija BiH - Ukupno	535.665	541.261	101,04

Tabela 5: Broj zaposlenih po kantonima
(Izvor: Federalni zavod za statistiku)

Grafikon 6: Broj zaposlenih po kantonima

7. Neto i bruto plaće u Federaciji Bosne i Hercegovine po djelatnostima

Prema podacima Federalnog zavoda za statistiku, prosječna neto plaća u Federaciji BiH u 2023. godini iznosila je 1.261 KM i porasla je za 13,2% u odnosu na 2022. godinu.

U nominalnim iznosima najveća prosječna neto plaća u 2023. godini je zabilježena u sljedećim djelatnostima: Proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom (1.978 KM), Informacije i komunikacije (1.906 KM) i Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja (1.894 KM).

Najveće procentualno povećanje prosječne neto plaće je zabilježeno u sljedećim djelatnostima: Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti (18,7%), Informacije i komunikacije (17,1%), Rudarstvo (16,7%) i Građevinarstvo (16,3%).

Prosječna bruto plaća u 2023. godini je iznosila 1.959 KM i veća je za 13,6%.

Područja - djelatnosti		2022		2023		Nominalni indeksi	
		Neto plaća	Bruto plaća	Neto plaća	Bruto plaća	<u>2023</u> <u>2022</u>	<u>2023</u> <u>2022</u>
						Neto plaća	Bruto plaća
	Ukupno	1.114	1.724	1.261	1.959	113,2	113,6
A	Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	1.019	1.570	1.143	1.769	112,2	112,7
B	Rudarstvo	1.245	1.891	1.453	2.223	116,7	117,6
C	Prerađivačka industrija	859	1.304	986	1.501	114,8	115,1
D	Proizvodnja i snabdijevanje el. energijom, plinom, parom i klimatizacija	1.830	2.956	1.978	3.225	108,1	109,1
E	Snabdijevanje vodom; uklanjanje otpadnih voda, upravljanje otpadom te djelatnost sanacije okoliša	1.034	1.591	1.141	1.756	110,3	110,4
F	Građevinarstvo	808	1.237	940	1.443	116,3	116,7
G	Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	861	1.323	973	1.504	113,0	113,7
H	Prijevoz i skladištenje	1.047	1.610	1.179	1.823	112,6	113,2
I	Djelatnost pružanja smještata te pripreme i usluživanja hrane (hotelijerstvo i ugostiteljstvo)	671	1.027	757	1.160	112,8	113
J	Informacije i komunikacije	1.628	2.556	1.906	3.002	117,1	117,4
K	Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	1.769	2.797	1.894	2.996	107,1	107,1
L	Poslovanje nekretninama	1.035	1.613	1.169	1.826	112,9	113,2
M	Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	1.293	2.023	1.463	2.294	113,1	113,4
N	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	904	1.399	1.073	1.680	118,7	120,1
O	Javna uprava i odbrana; obavezno socijalno osiguranje	1.504	2.348	1.693	2.656	112,6	113,1
P	Obrazovanje	1.120	1.741	1.251	1.954	111,7	112,2
Q	Djelatnosti zdravstvene i socijalne zaštite	1.490	2.310	1.655	2.573	111,1	111,4
R	Umjetnost, zabava i rekreacija	858	1.321	980	1.522	114,2	115,2
S	Ostale uslužne djelatnosti	1.259	1.949	1.369	2.129	108,7	109,2

Tabela 6: Neto i bruto plaće u Federaciji BiH po djelatnostima
(Izvor: Federalni zavod za statistiku)

Također, zabilježen je i rast prosječne neto i bruto plaće u svim kantonima. Najveća prosječna neto plaća u 2023. godini zabilježena je u Kantonu Sarajevo i iznosila je 1.558 KM, a zatim u Hercegovačko-neretvanskom kantonu gdje je prosječna neto plaća iznosila 1.327 KM i Bosansko-podrinjskom kantonu gdje je prosječna neto plaća iznosila 1.225 KM.

Najveće procentualno povećanje prosječne neto plaće je zabilježeno u sljedećim kantonima: Bosansko-podrinjskom kantonu (19,4%), Srednjobosanskom kantonu (15,3%) i Tuzlanskom kantonu (13,6%).

Kantoni	2022		2023		Nominalni indeksi	
					<u>2023</u>	<u>2023</u>
					2022	2022
	Neto plaća	Bruto plaća	Neto plaća	Bruto plaća	Neto plaća	Bruto plaća
Ukupno Federacija BiH	1.114	1.724	1.261	1.959	113,2	113,6
Unsko-sanski	1.021	1.570	1.157	1.796	113,3	114,4
Posavski	1.025	1.580	1.153	1.790	112,5	113,3
Tuzlanski	1.022	1.558	1.161	1.780	113,6	114,2
Zeničko-dobojski	962	1.475	1.076	1.656	111,9	112,3
Bosansko-podrinjski	1.026	1.589	1.225	1.903	119,4	119,8
Srednjobosanski	893	1.366	1.030	1.584	115,3	116
Hercegovačko-neretvanski	1.198	1.863	1.327	2.072	110,8	111,2
Zapadnohercegovački	1.002	1.550	1.130	1.745	112,8	112,6
Kanton Sarajevo	1.390	2.179	1.558	2.452	112,1	112,5
Kanton 10	1.047	1.615	1.168	1.807	111,6	111,9

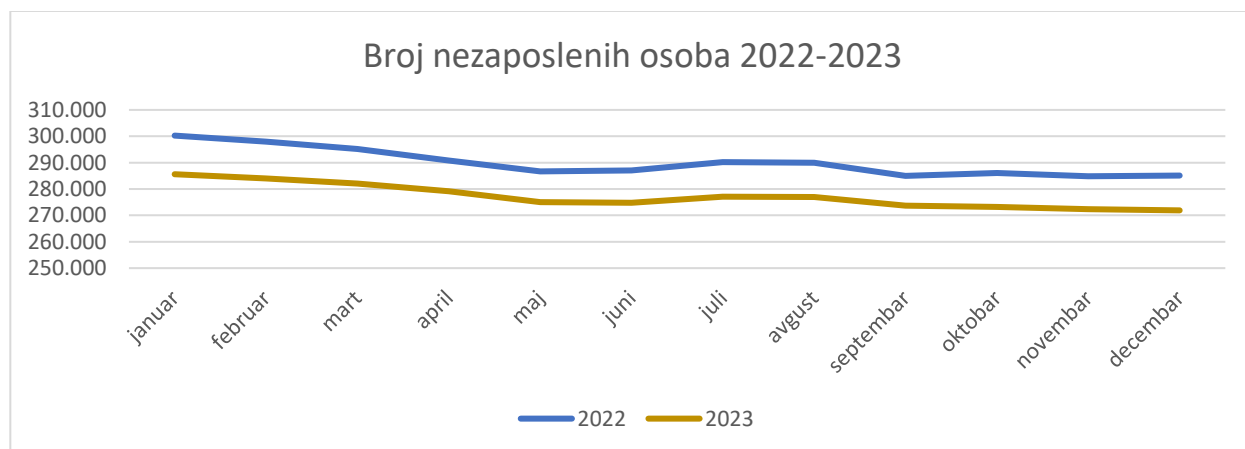
Tabela 7: Neto i bruto plaće u Federaciji BiH po kantonima
(Izvor: Federalni zavod za statistiku)

8. Prosječan broj nezaposlenih osoba u Federaciji Bosne i Hercegovine

Prosječan broj nezaposlenih, prema administrativnim podacima javnih službi za zapošljavanje, u 2023. godini bio je 277.160 i u odnosu na prosjek 2022. godine (289.912) manji je za 12.752, odnosno 4,40%.

Mjesec	Godina		Indeks
	2022	2023	$\frac{2023}{2022}$
januar	300.255	285.606	95,12%
februar	297.923	284.048	95,34%
mart	295.220	282.071	95,55%
april	290.750	279.115	96,00%
maj	286.644	275.034	95,95%
juni	286.987	274.820	95,76%
juli	290.231	277.056	95,46%
avgust	289.905	276.931	95,52%
septembar	284.988	273.700	96,04%
oktobar	286.043	273.229	95,52%
novembar	284.842	272.400	95,63%
decembar	285.158	271.904	95,35%
Federacija BiH - Ukupno	289.912	277.160	95,60%

Tabela 8: Broj nezaposlenih osoba u Federaciji BiH po mjesecima

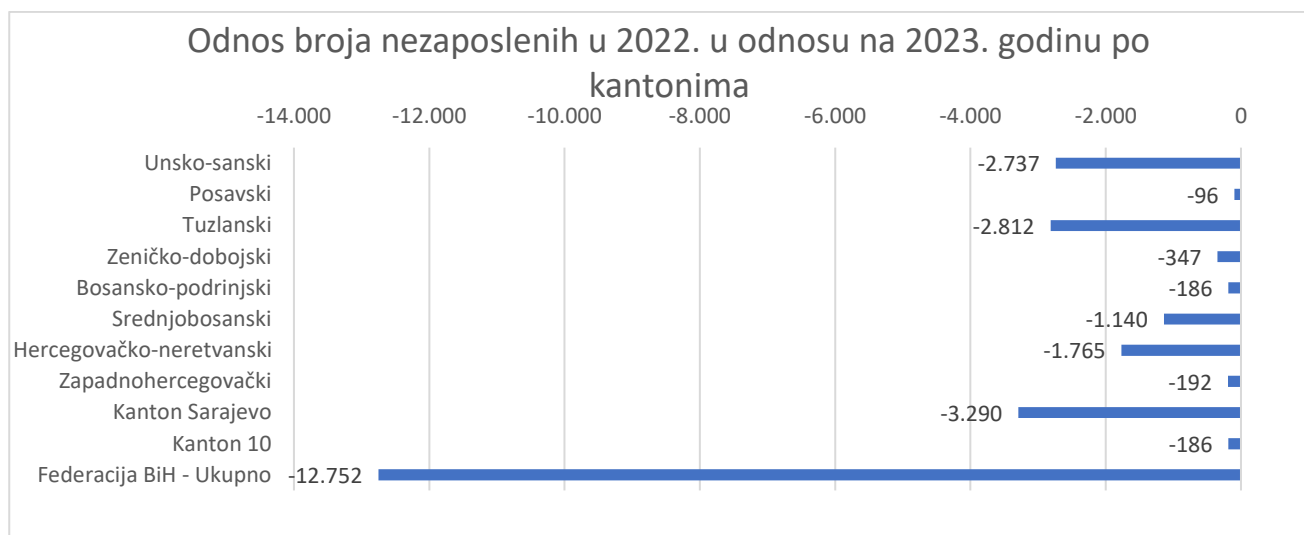
Grafikon 7: Broj nezaposlenih osoba u Federaciji BiH po mjesecima

Broj nezaposlenih je smanjen u svim kantonima:

- U Unsko-sanskom kantonu je smanjen broj nezaposlenih za 8,81%.
- U Posavskom kantonu zabilježeno je smanjenje broja nezaposlenih za 2,46%.
- U Tuzlanskom kantonu je smanjen broj nezaposlenih za 4,08%.
- U Zeničko-dobojskom kantonu broj nezaposlenih manji je za 0,68%.
- U Bosansko-podrinjskom kantonu broj nezaposlenih je manji za 6,19%.
- U Srednjobosanskom kantonu broj nezaposlenih je manji za 3,65%.
- U Hercegovačko-neretvanskom broj nezaposlenih je manji za 6,31%.
- U Zapadnohercegovačkom kantonu broj nezaposlenih je manji za 1,81%.
- U Kantonu Sarajevo broj nezaposlenih manji je za 5,84%.
- U Kantonu 10 evidentirano broj nezaposlenih je manji za 3,19%.

Kantoni	Godina		Razlika	Indeks
	2022	2023		<u>2023</u> <u>2022</u>
Unsko-sanski	31.060	28.323	-2.737	91,19%
Posavski	3.902	3.806	-96	97,54%
Tuzlanski	68.973	66.161	-2.812	95,92%
Zeničko-dobojski ⁷	50.936	50.589	-347	99,32%
Bosansko-podrinjski	3.006	2.820	-186	93,81%
Srednjobosanski	31.236	30.096	-1.140	96,35%
Hercegovačko-neretvanski	27.975	26.210	-1.765	93,69%
Zapadnohercegovački	10.635	10.443	-192	98,19%
Kanton Sarajevo	56.352	53.062	-3.290	94,16%
Kanton 10	5.836	5.650	-186	96,81%
Federacija BiH - Ukupno	289.912	277.160	-12.752	95,60%

Tabela 9: Broj nezaposlenih osoba po kantonima

Grafikon 8: Procentualni odnos broja nezaposlenih

9. Pregled kretanja stope nezaposlenosti

Prosječna anketna stopa nezaposlenosti u Federaciji BiH u 2023. godini iznosila je 15% i ima tendenciju smanjenja (-2,20%) u odnosu na prethodnu godinu.

Stopa nezaposlenosti	Ukupno			Muškarci			Žene		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022	2020	2021	2022
	18,9%	17,2%	15,0%	15,0%	14,1%	12,4%	25,5%	22,4%	19,2%

Tabela 10: Stopa nezaposlenosti prema Anketi o radnoj snazi

(Izvor: Anketa o radnoj snazi FBiH 2023)

⁷ Zbog implementacije novog informacionog sistema u Službi za zapošljavanje Zeničko-dobojskog kantona, tokom 2023. godine, objavljivani su podaci od juna 2022. godine.

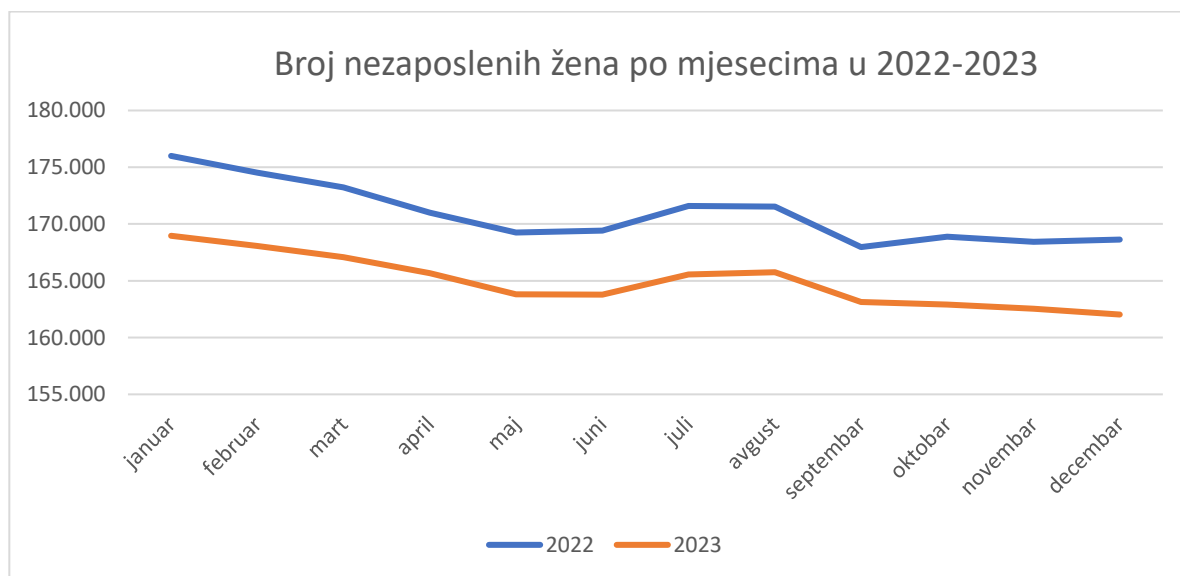
10. Spolna struktura nezaposlenih osoba

U Federaciji BiH u 2023. godini od ukupnog prosječnog broja (277.160) nezaposlenih osoba 112.215 su muškarci, što je manje za 6.826 ili 5,7% u odnosu na prethodnu godinu, a 164.945 su nezaposlene žene, što je manje za 5.926 ili 3,5% u odnosu na prethodnu godinu. Posmatrajući spolnu strukturu nezaposlenih osoba, uočljivo je da je ukupan broj nezaposlenih žena imao pad, ali i dalje je veće učešće žena u ukupnom broju nezaposlenih osoba (59,51%).

Pregled broja nezaposlenih žena u Federaciji BiH u 2022. i 2023. godini dat je u sljedećoj tabeli.

Mjesec	Godina		Indeks
	2022	2023	$\frac{2023}{2022}$
januar	175.999	168.966	96,00
februar	174.524	168.068	96,30
mart	173.232	167.089	96,45
april	171.007	165.677	96,88
maj	169.242	163.813	96,79
juni	169.411	163.784	96,68
juli	171.601	165.569	96,48
avgust	171.543	165.763	96,63
septembar	167.972	163.124	97,11
oktobar	168.882	162.915	96,47
novembar	168.423	162.540	96,51
decembar	168.618	162.029	96,09
Federacija BiH - Ukupno	170.871	164.945	96,53

Tabela 11: Broj nezaposlenih žena po mjesecima

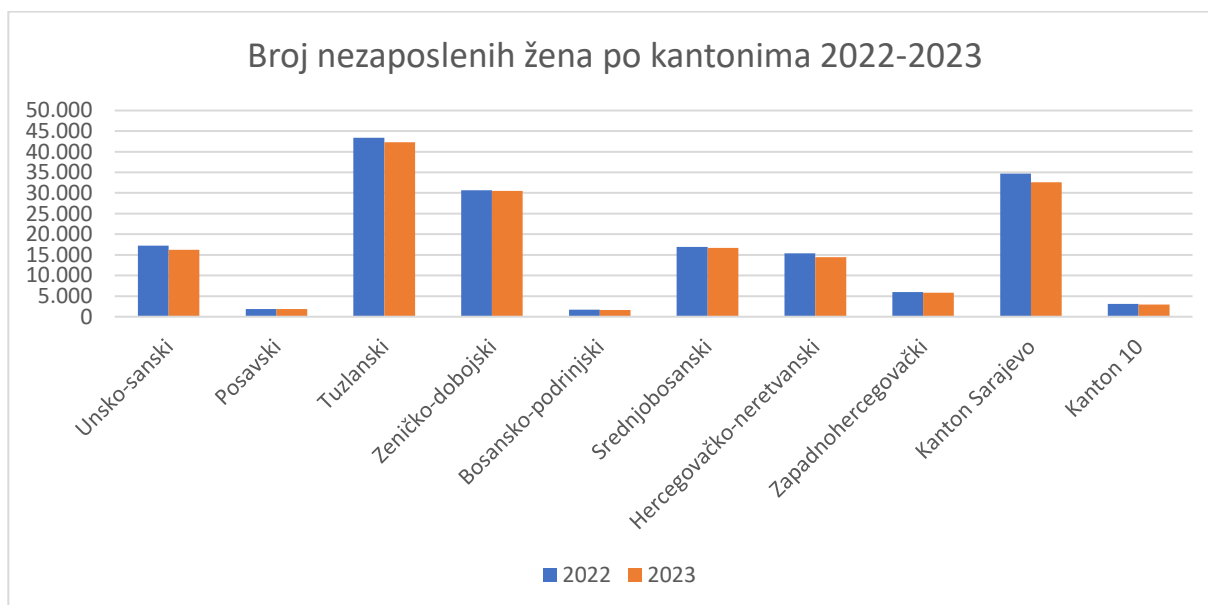

Grafikon 9: Broj nezaposlenih žena po mjesecima

Posmatrano po kantonima, evidentiran je pad broja nezaposlenih žena u svim kantonima u 2023. godini. Najveći indeks pada broja nezaposlenih žena evidentiran je u Unsko-sanskom (-6,15%), Hercegovačko-neretvanskom kantonu (-6,08%), te Kantonu Sarajevo (6%).

Kantoni	Godina		Indeks
	2022	2023	$\frac{2023}{2022}$
Unsko-sanski	17.258	16.197	93,85
Posavski	1.890	1.861	98,47
Tuzlanski	43.357	42.325	97,62
Zeničko-dobojski	30.638	30.493	99,53
Bosansko-podrinjski	1.710	1.646	96,26
Srednjobosanski	16.909	16.669	98,58
Hercegovačko-neretvanski	15.340	14.407	93,92
Zapadnohercegovački	5.966	5.799	97,20
Kanton Sarajevo	34.701	32.619	94,00
Kanton 10	3.101	2.929	94,45
Federacija BiH - Ukupno	170.871	164.945	96,53

Tabela 12: Broj nezaposlenih žena po kantonima u Federaciji BiH

Grafikon 10: Pregled nezaposlenih žena po kantonima

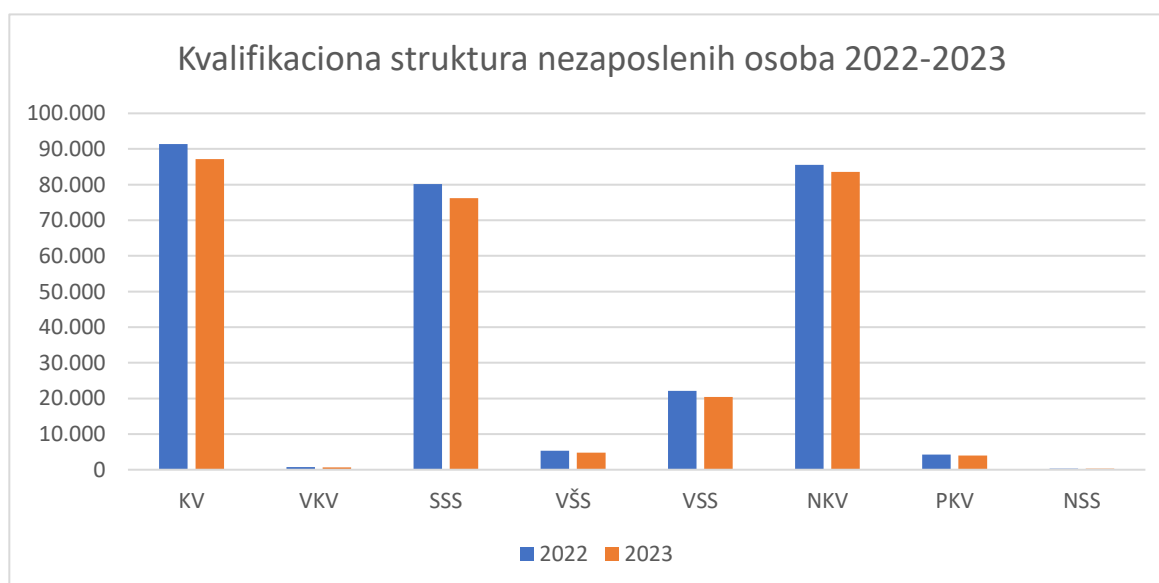
11. Kvalifikaciona struktura nezaposlenih osoba

Stručne osobe čine 68,30% od ukupnog broja nezaposlenih u 2023 godini, dok nestručne osobe čine 31,70%. Broj stručnih osoba koje traže zaposlenje u Federaciji BiH u 2023. godini, u odnosu na 2022. godinu, manji je za 5,23%, dok je broj nestručnih osoba manji za 2,56%.

U 2023. godini za sve stepene stručnosti došlo je do smanjenja broja nezaposlenih osoba. Tako je među stručnim osobama broj nezaposlenih visoko kvalifikovanih radnika (VKV) smanjen za 13,39%, više stručne spreme (VŠS) za 9,07%, visoke stručne spreme (VSS) za 7,66%, srednje stručne spreme (SSS) za 4,97% i kvalifikovanih radnika (KV) za 4,57%. Među nestručnim osobama broj nezaposlenih osoba niže stručne spreme (NSS) smanjen je za 9,23%, nekvalifikovanih radnika (NKV) za 2,32% i polukvalifikovanih radnika (PKV) za 6,73%.

Stručna sprema	Broj nezaposlenih				Indeks
	2022	%	2023	%	$\frac{2023}{2022}$
Stručne osobe	199.751	68,90%	189.305	68,30%	94,77
KV	91.385	31,52%	87.205	31,46%	95,43
VKV	754	0,26%	653	0,24%	86,61
SSS	80.169	27,65%	76.181	27,49%	95,03
VŠS	5.310	1,83%	4.828	1,74%	90,93
VSS	22.132	7,63%	20.438	7,37%	92,34
Nestručne osobe	90.162	31,10%	87.854	31,70%	97,44
NKV	85.553	29,51%	83.565	30,15%	97,68
PKV	4.264	1,47%	3.977	1,44%	93,27
NSS	344	0,12%	312	0,11%	90,77
Federacija BiH - Ukupno	289.912	100,00%	277.160	100,00%	95,60

Tabela 13: Broj nezaposlenih u Federaciji BiH po stručnoj spreml

Grafikon 11: Broj nezaposlenih u Federaciji BiH po stručnoj spreml

12. Dobna struktura nezaposlenih osoba

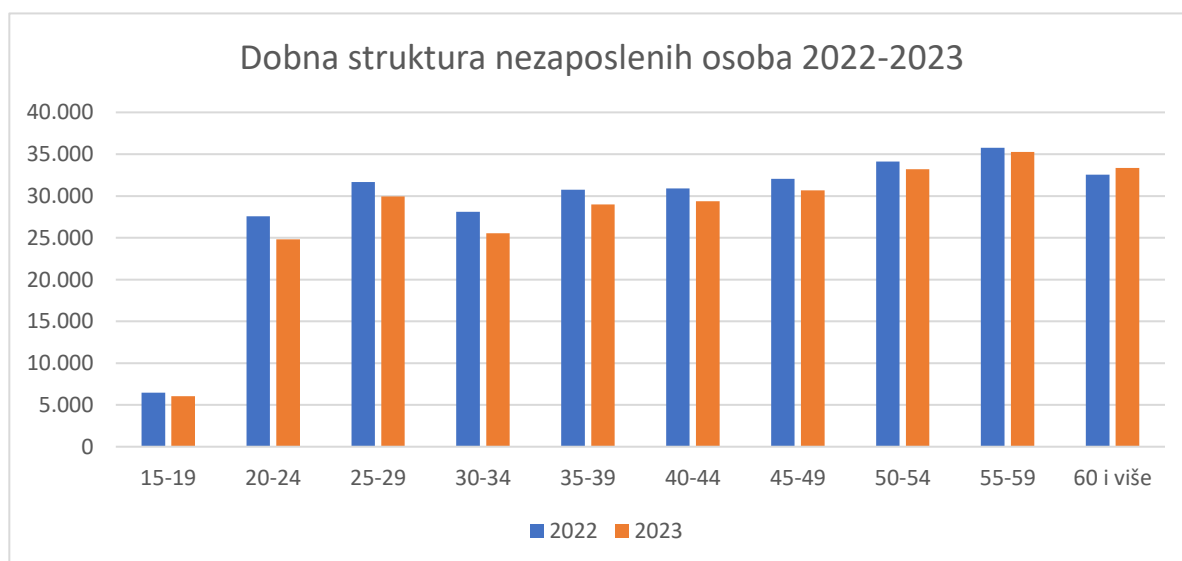
Smanjenje broja nezaposlenih u 2023. u odnosu na 2022. godinu zabilježeno je u svim dobnim kategorijama osim u kategoriji osoba dobi starijih od 60 godina.

Prema starosnoj strukturi najbrojnije među registriranim nezaposlenim osobama bile su osobe dobi između 30 i 49 godina (114.753 ili 41,34%), zatim stariji od 50 godina (101.809 ili 36,73%), te mladi do 30 godina (60.797 ili 21,93%).

U odnosu na 2022. godinu, broj mladih nezaposlenih osoba dobi do 30 godina manji je za 4.925 (7,50%), a broj osoba dobi između 30 i 49 godina manji je za 7.199 (5,91%), dok je broj osoba dobi od 50 i više godina manji za 628 (0,61%).

Dobna struktura	Godina		Indeks
	2022	2023	$\frac{2023}{2022}$
15-19	6.452	6.064	93,99
20-24	27.586	24.797	89,89
25-29	31.684	29.936	94,48
30-34	28.089	25.545	90,94
35-39	30.729	28.975	94,29
40-44	30.885	29.359	95,06
45-49	32.050	30.675	95,71
50-54	34.131	33.192	97,25
55-59	35.770	35.266	98,59
60 i više	32.536	33.351	102,50
Federacija BiH - Ukupno	289.912	277.160	95,60

Tabela 14: Broj nezaposlenih u Federaciji BiH po dobi

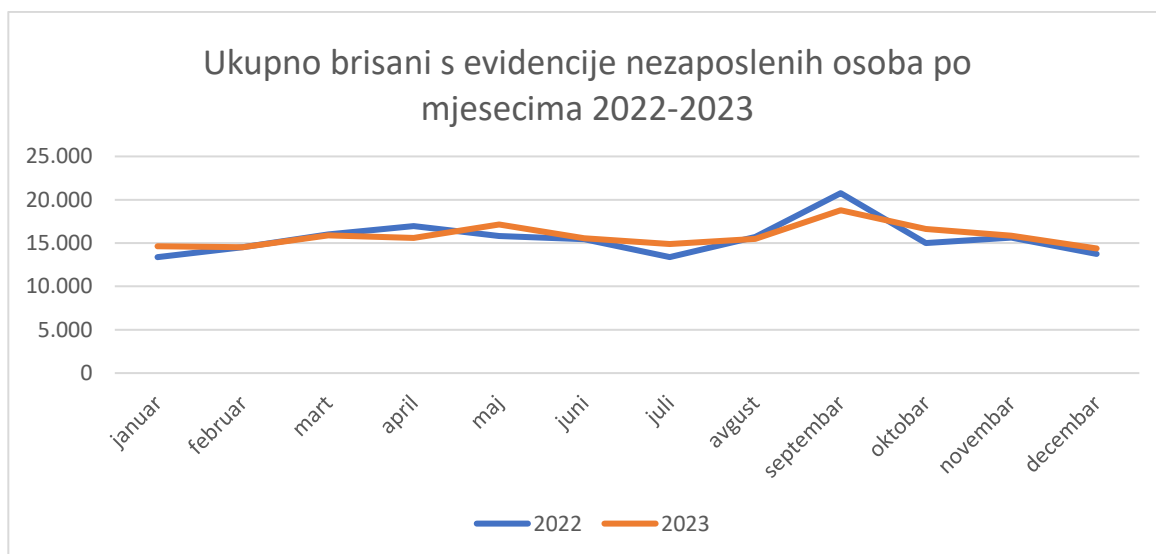
Grafikon 12: Pregled broja nezaposlenih po dobnoj strukturi

13. Ukupno brisani s evidencije nezaposlenih osoba

U skladu sa Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba i Pravilnikom o evidencijama u oblasti zapošljavanja u 2023. godini u Federaciji BiH s evidencije nezaposlenih brisane su 189.373 osobe što je u odnosu na 2022. godinu povećanje za 3.978 ili 1,60%.

Mjesec	Godina		Indeks
	2022	2023	$\frac{2023}{2022}$
januar	13.386	14.619	109,21
februar	14.529	14.530	100,01
mart	16.003	15.909	99,41
april	16.966	15.599	91,94
maj	15.832	17.141	108,27
juni	15.432	15.561	100,84
juli	13.385	14.896	111,29
avgust	15.690	15.467	98,58
septembar	20.761	18.791	90,51
oktobar	15.006	16.618	110,74
novembar	15.645	15.859	101,37
decembar	13.760	14.383	104,53
Federacija BiH - Ukupno	186.395	189.373	101,60

Tabela 15: Broj brisanih sa evidencije nezaposlenih u Federaciji BiH

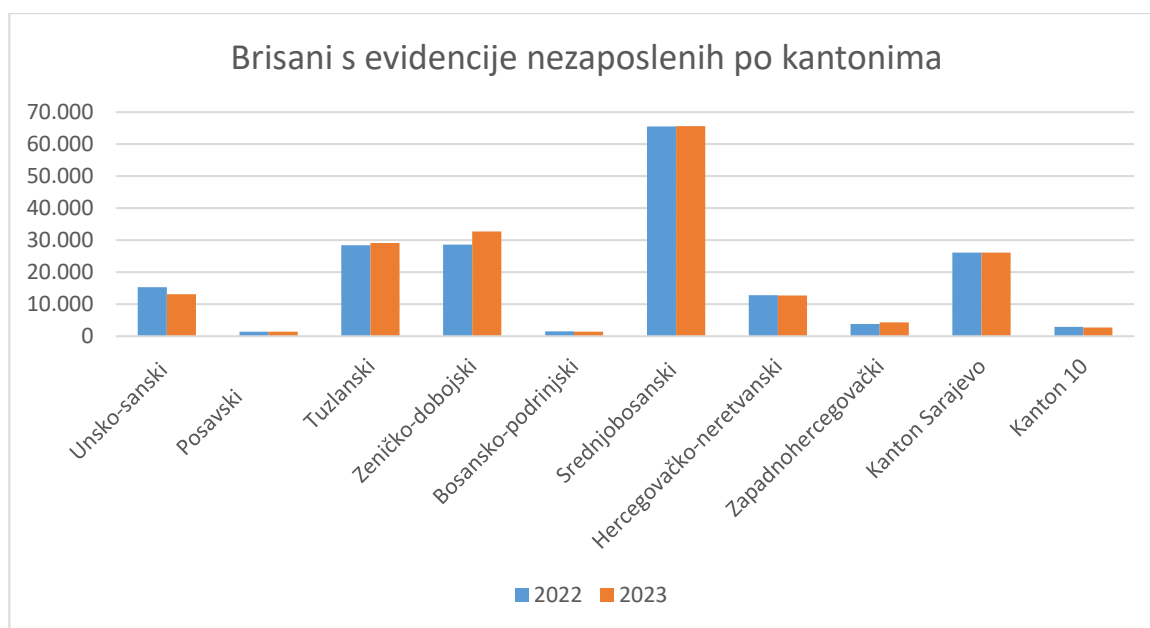

Grafikon 13: Broj brisanih sa evidencije nezaposlenih u Federaciji BiH

Posmatrano po kantonima, u 2023. godini broj ukupno brisanih osoba iz evidencije službi za zapošljavanje bio je sljedeći:

Kanton	Godina		Indeks
	2022	2023	<u>2023</u> <u>2022</u>
Unsko-sanski	15.318	13.111	85,59
Posavski	1.395	1.407	100,86
Tuzlanski	28.400	29.172	102,72
Zeničko-dobojski	28.632	32.760	114,42
Bosansko-podrinjski	1.511	1.383	91,53
Srednjobosanski	65.503	65.659	100,24
Hercegovačko-neretvanski	12.858	12.734	99,04
Zapadnohercegovački	3.781	4.322	114,31
Kanton Sarajevo	26.118	26.103	99,94
Kanton 10	2.879	2.722	94,55
Federacija BiH - Ukupno	186.395	189.373	101,60

Tabela 16: Broj brisanih sa evidencije nezaposlenih u Federaciji BiH po kantonima

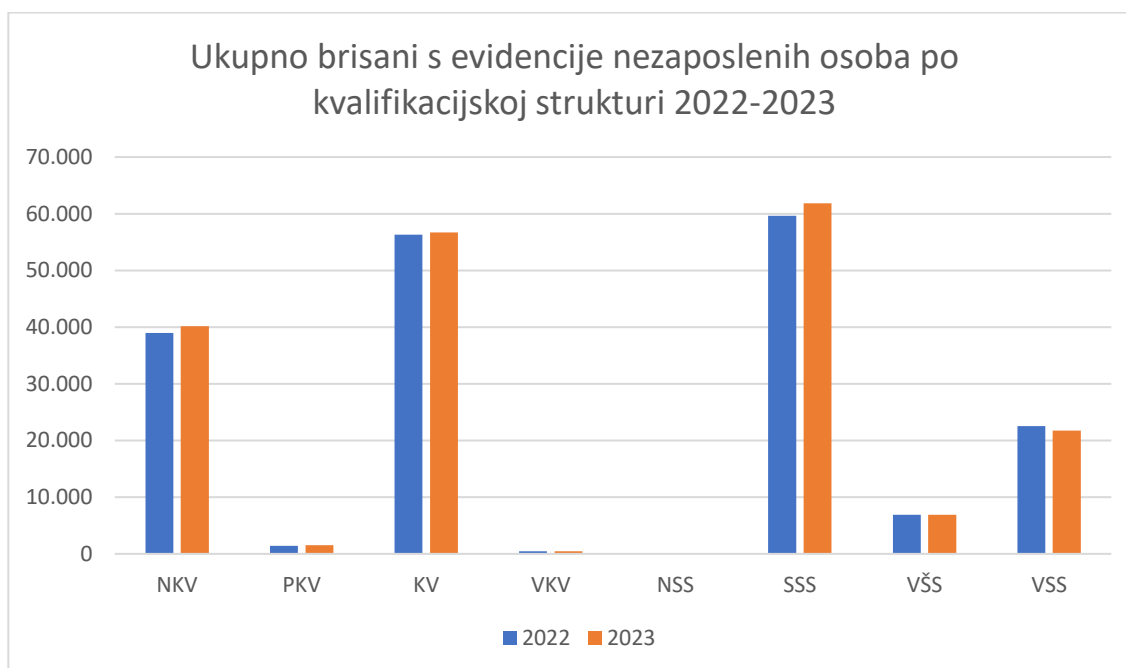

Grafikon 14: Broj brisanih sa evidencije nezaposlenih u Federaciji BiH po kantonima

Povećanje broja ukupno brisanih iz evidencije nezaposlenih osoba bilježi se u stručnim spremama SSS, KV, PKV i NKV, dok je smanjene zabilježeno kod VKV, VŠS i VSS, a kod osoba NSS stanje je nepromijenjeno. Kod stručnih osoba povećanje broja brisanih iz evidencije u najvećem omjeru se bilježi kod osoba sa SSS, i to za 3,72%, te kod KV radnika za 0,61%.

Stručna sprema	Godina				Indeks
	2022	%	2023	%	$\frac{2022}{2023}$
Stručna lica	145.869	78,26%	147.570	77,93%	101,17
KV	56.329	30,21%	56.674	29,69%	100,61
VKV	472	0,20%	468	0,22%	99,15
SSS	59.625	32,05%	61.841	32,91%	103,72
VŠS	6.895	3,62%	6.865	3,63%	99,56
VSS	22.548	11,88%	21.722	11,36%	96,34
Nestručna lica	40.526	21,74%	41.803	22,07%	103,15
NKV	38.979	21,35%	40.169	21,44%	103,05
PKV	1.440	0,64%	1.527	0,70%	106,04
NSS	107	0,04%	107	0,05%	100,00
Federacija BiH - Ukupno	186.395	100,00%	189.373	100,00%	101,60

Tabela 17: Broj brisanih sa evidencije nezaposlenih u Federaciji BiH po stručnoj spremi

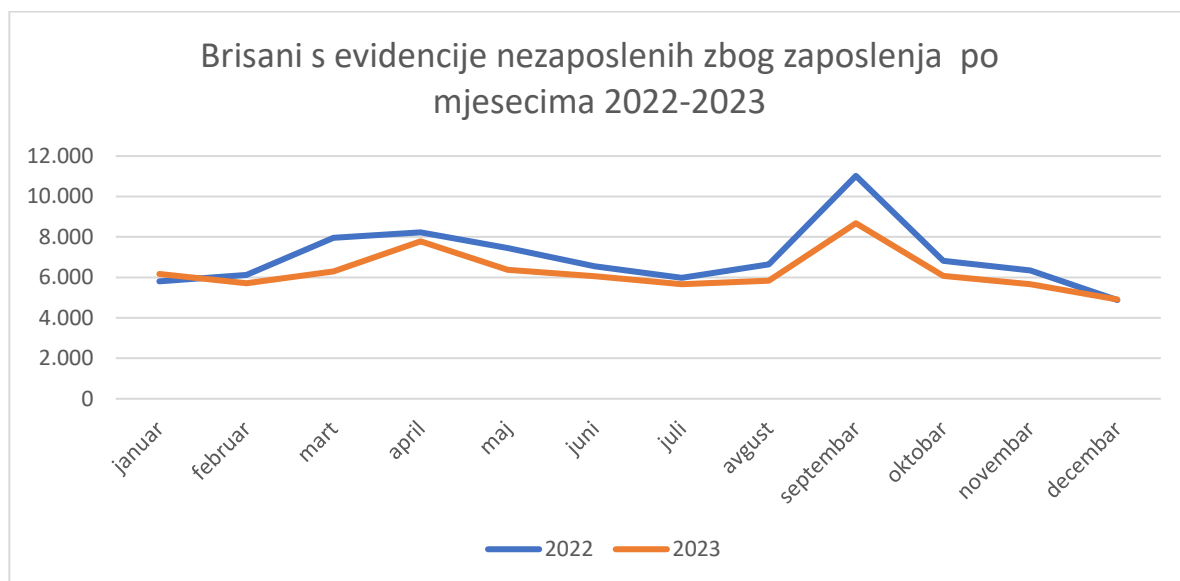
Grafikon 15: Broj brisanih sa evidencije nezaposlenih u Federaciji BiH po stručnoj spremi

14. Brisani s evidencije nezaposlenih osoba zbog zaposlenja

U 2023. godini sa evidencija kantonalnih službi za zapošljavanje zbog zaposlenja brisano je ukupno 75.252 osoba, što u odnosu na 2022. godinu predstavlja smanjenje za 8.587 osoba ili 10,24%. dakle, broj brisanih zbog zaposlenja u odnosu na ukupan broj brisanih iznosi 39,73%, dok se ostalo odnosi na druge razloge brisanja iz evidencije nezaposlenih osoba.

Mjesec	Godina		Indeks
	2022	2023	$\frac{2023}{2022}$
januar	5.807	6.168	106,22
februar	6.129	5.715	93,25
mart	7.964	6.291	78,99
april	8.230	7.784	94,58
maj	7.452	6.383	85,65
juni	6.547	6.063	92,61
juli	5.980	5.669	94,80
avgust	6.652	5.837	87,75
septembar	11.022	8.680	78,75
oktobar	6.824	6.082	89,13
novembar	6.352	5.670	89,26
decembar	4.880	4.910	100,61
Federacija BiH - Ukupno	83.839	75.252	89,76

Tabela 18: Broj brisanih zbog zaposlenja sa evidencije nezaposlenih u Federaciji BiH po mjesecima

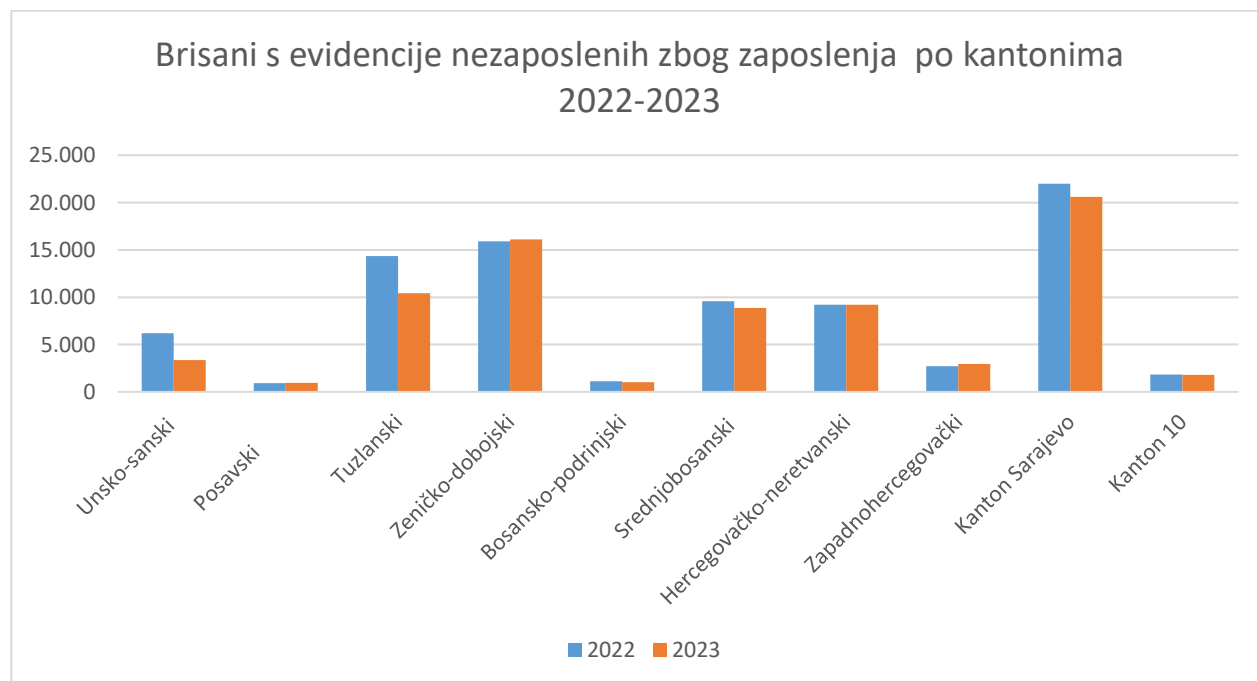
Grafikon 16: Broj brisanih zbog zaposlenja u Federaciji BiH po mjesecima

Posmatrano po kantonima, u 2023. godini broj brisanih osoba iz evidencije službi za zapošljavanje zbog zaposlenja bio je sljedeći:

Kanton	Godina		Indeks
	2022	2023	$\frac{2023}{2022}$
Unsko-sanski	6.205	3.352	54,02
Posavski	912	962	105,48
Tuzlanski	14.361	10.411	72,49
Zeničko-dobojski	15.918	16.116	101,24
Bosansko-podrinjski	1.124	1.011	89,95
Srednjobosanski	9.562	8.869	92,75
Hercegovačko-neretvanski	9.200	9.193	99,92
Zapadnohercegovački	2.722	2.942	108,08
Kanton Sarajevo	21.987	20.608	93,73
Kanton 10	1.848	1.788	96,75
Federacija BiH - Ukupno	83.839	75.252	89,76

Tabela 19: Broj brisanih zbog zaposlenja u Federaciji BiH po kantonima

Najveće povećanje broja brisanih s evidencije nezaposlenih osoba zbog zaposlenja je zabilježeno u Zapadno-hercegovačkom kantonu (8,08%), a najveće smanjenje u Unsko-sanskom kantonu (-45,98%).

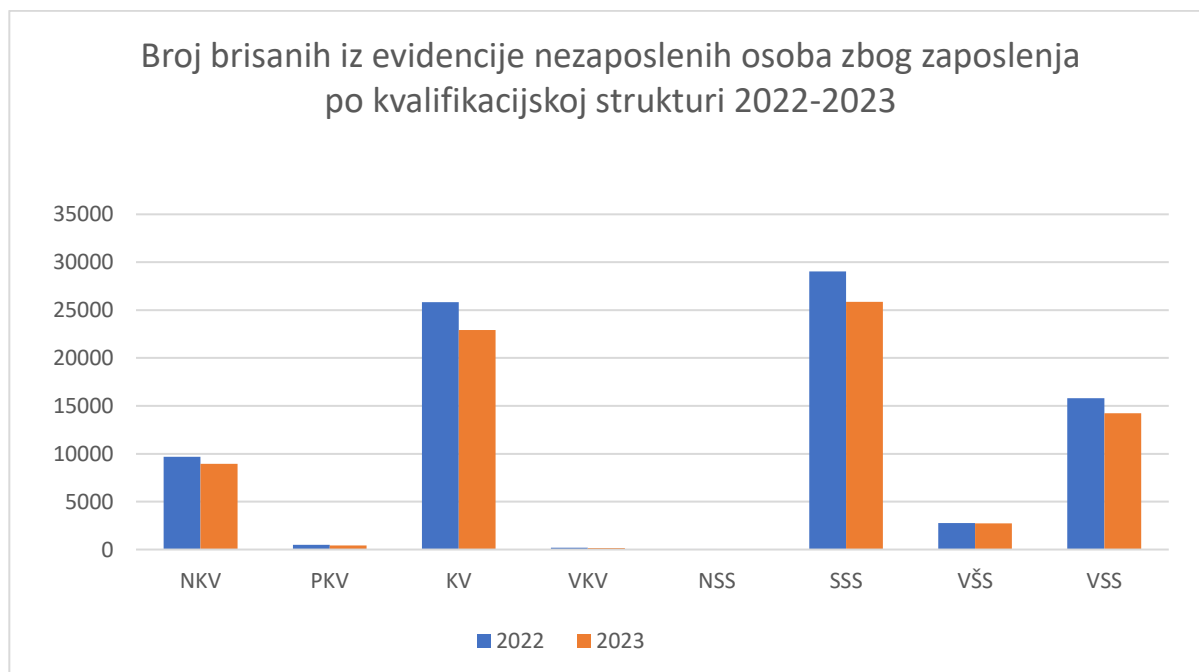

Grafikon 17: Broj brisanih zbog zaposlenja u Federaciji BiH po kantonima

Posmatrano po kvalifikacijskoj strukturi, sa evidencije nezaposlenih najviše su brisane zbog zaposlenja osobe sa SSS (25.864), što je za 10,96% manje u odnosu na 2022. godinu, zatim KV radnici (22.929), što je za 11,19% manje u odnosu na 2022. godinu, a potom osobe VSS (14.216) kojih je za 9,97% manje brisano iz evidencije zbog zaposlenja u odnosu na 2022. godinu.

Stručna sprema	Godina		Indeks
	2022	2023	$\frac{2023}{2022}$
NKV	9.686	8.935	92,25
PKV	493	421	85,40
KV	25.815	22.929	88,82
VKV	189	154	81,48
NSS	41	17	41,46
SSS	29.048	25.864	89,04
VŠS	2.777	2716	97,80
VSS	15.790	14.216	90,03
Federacija BiH - Ukupno	83.839	75.252	89,76

Tabela 20: Broj brisanih zbog zaposlenja u Federaciji BiH po stručnoj spremi

Grafikon 18: Broj brisanih zbog zaposlenja u Federaciji BiH po stručnoj spremi

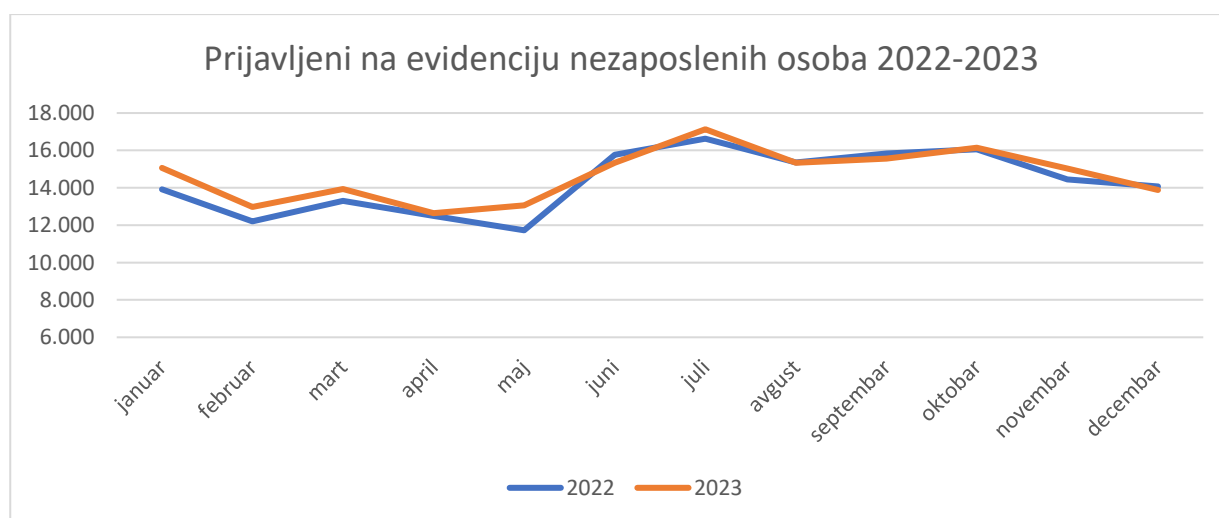
15. Ukupno prijavljeni na evidenciju nezaposlenih osoba

U skladu sa Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba i Pravilnikom o evidencijama u oblasti zapošljavanja, u 2023. godini u Federaciji BiH na evidenciju službi za zapošljavanje prijavljeno je 176.119 osoba, što je za 13.254 manje u odnosu na broj ukupno brisanih iz evidencije nezaposlenih (189.373 osoba).

Također, u 2023. godini u odnosu na 2022. godinu bilježi se povećanje prijavljenih na evidenciju nezaposlenih u Federaciji BiH za 4.283 ili 2,49%. Povećanje broja ukupno prijavljenih na evidenciju nezaposlenih u Federaciji BiH u 2023. godini se bilježi u maju i to za 11,38% u odnosu na isti mjesec prethodne godine.

Mjesec	Godina		Indeks
	2022	2023	$\frac{2023}{2022}$
januar	13.924	15.067	108,21
februar	12.197	12.972	106,35
mart	13.300	13.932	104,75
april	12.496	12.643	101,18
maj	11.726	13.060	111,38
juni	15.775	15.347	97,29
juli	16.629	17.132	103,02
avgust	15.364	15.342	99,86
septembar	15.844	15.560	98,21
oktobar	16.061	16.147	100,54
novembar	14.444	15.030	104,06
decembar	14.076	13.887	98,66
Federacija BiH - Ukupno	171.836	176.119	102,49

Tabela 21: Broj prijavljenih na evidenciju u Federaciji BiH po mjesecima

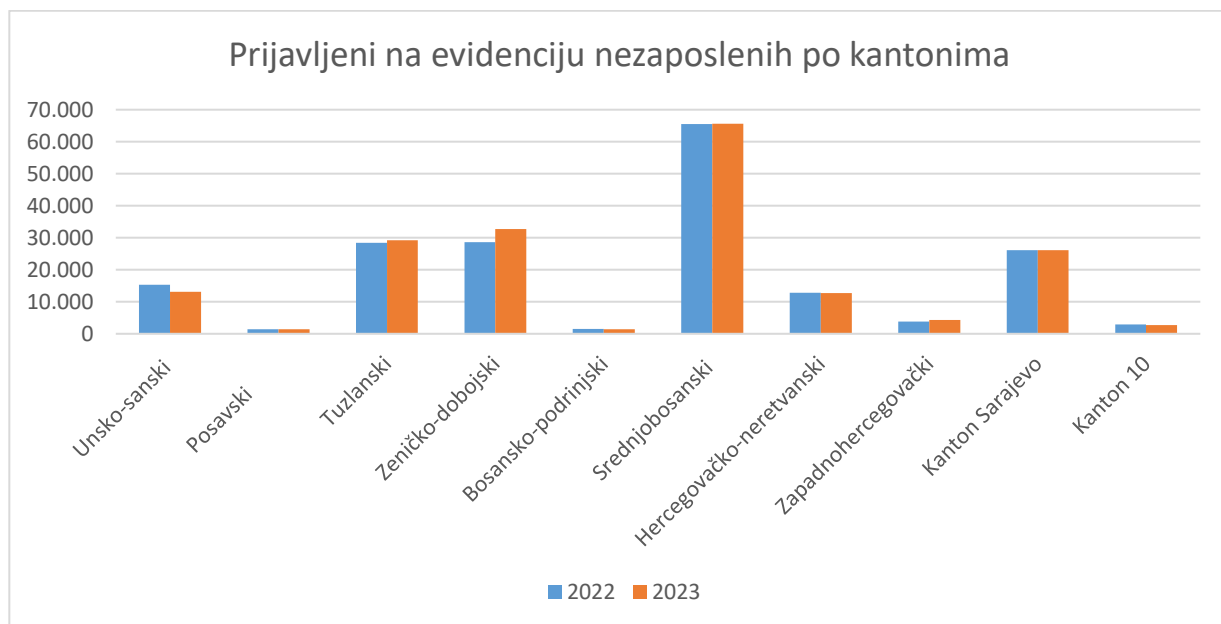

Grafikon 19: Broj prijavljenih na evidenciju u Federaciji BiH po mjesecima

Posmatrano po kantonima, u 2023. godini broj ukupno prijavljenih na evidencije službi za zapošljavanje bio je sljedeći:

Kanton	Godina		Indeks
	2022	2023	$\frac{2023}{2022}$
Unsko-sanski	11.963	11.702	97,82
Posavski	1.288	1.232	95,65
Tuzlanski	26.312	25.447	96,71
Zeničko-dobojski	26.856	32.760	121,98
Bosansko-podrinjski	1.253	1.279	102,08
Srednjobosanski	63.647	65.128	102,33
Hercegovačko-neretvanski	10.635	10.547	99,17
Zapadnohercegovački	3.724	3.647	97,93
Kanton Sarajevo	23.659	21.829	92,27
Kanton 10	2.499	2.548	101,96
Federacija BiH - Ukupno	171.836	176.119	102,49

Tabela 22: Broj prijavljenih na evidenciju u Federaciji BiH po kantonima

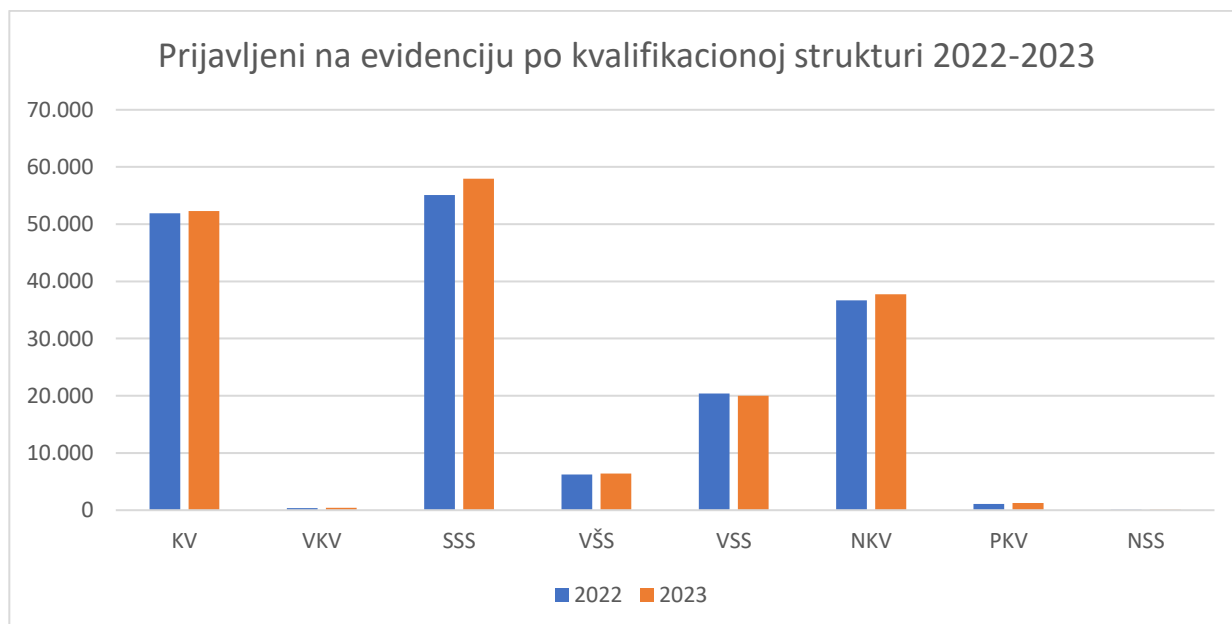
Grafikon 20: Broj prijavljenih na evidenciju nezaposlenih u Federaciji BiH po kantonima

Među ukupno prijavljenim kod nestručnih lica se bilježi rast od 3,17%, a kod stručnih lica za 2,30%.

Od nestručnih lica najveći procentualni porast prijavljenih bilježe PKV radnici, i to za 11,93%, a kod stručnih lica u 2023.godini rast prijavljenih na evidenciju nezaposlenih osoba se bilježi u svim stručnim spremama osim kod osoba sa VSS gdje se bilježi pad za 1,94%.

Stručna sprema	Godina				Indeks
	2022	%	2023	%	$\frac{2022}{2023}$
Stručna lica	133.958	77,96%	137.039	77,81%	102,30
KV	51.911	30,21%	52.294	29,69%	100,74
VKV	352	0,20%	396	0,22%	112,50
SSS	55.071	32,05%	57.952	32,91%	105,23
VŠS	6.215	3,62%	6.388	3,63%	102,78
VSS	20.409	11,88%	20.009	11,36%	98,04
Nestručna lica	37.878	22,04%	39.080	22,19%	103,17
NKV	36.695	21,35%	37.760	21,44%	102,90
PKV	1.106	0,64%	1.238	0,70%	111,93
NSS	77	0,04%	82	0,05%	106,49
Federacija BiH - Ukupno	171.836	100,00%	176.119	100,00%	102,49

Tabela 23: Broj prijavljenih na evidenciju nezaposlenih u Federaciji BiH po stručnoj spremi

Grafikon 21: Broj prijavljenih na evidenciju nezaposlenih u Federaciji BiH po stručnoj spremi

16. Prijavljeni na evidenciju nezaposlenih osoba po prestanku radnog odnosa

Broj prijavljenih na evidenciju nezaposlenih po prestanku radnog odnosa u 2023. godini veći je za 4,68% u odnosu na 2022. godinu. U odnosu na isti period iz prethodne godine, najveći pad ovog indikatora bilježi se u aprilu 2023. godine, i to za 25,76%, dok je najveći rast od 28% bio u augustu 2023. godine.

Mjesec	Godina		Indeks $\frac{2023}{2022}$
	2022	2023	
januar	7.389	7.787	105,39
februar	5.901	4.216	71,45
mart	6.522	6.882	105,52
april	6.095	4.525	74,24
maj	5.830	5.839	100,15
juni	6.337	7.164	113,05
juli	7.829	9.150	116,87
avgust	6.096	7.803	128,00
septembar	7.786	7.522	96,61
oktobar	6.379	7.968	124,91
novembar	6.259	7.077	113,07
decembar	6.385	6.561	102,76
Federacija BiH - Ukupno	78.808	82.494	104,68

Tabela 24: Broj prijavljenih na evidenciju nezaposlenih u Federaciji BiH po prestanku radnog odnosa po mjesecima

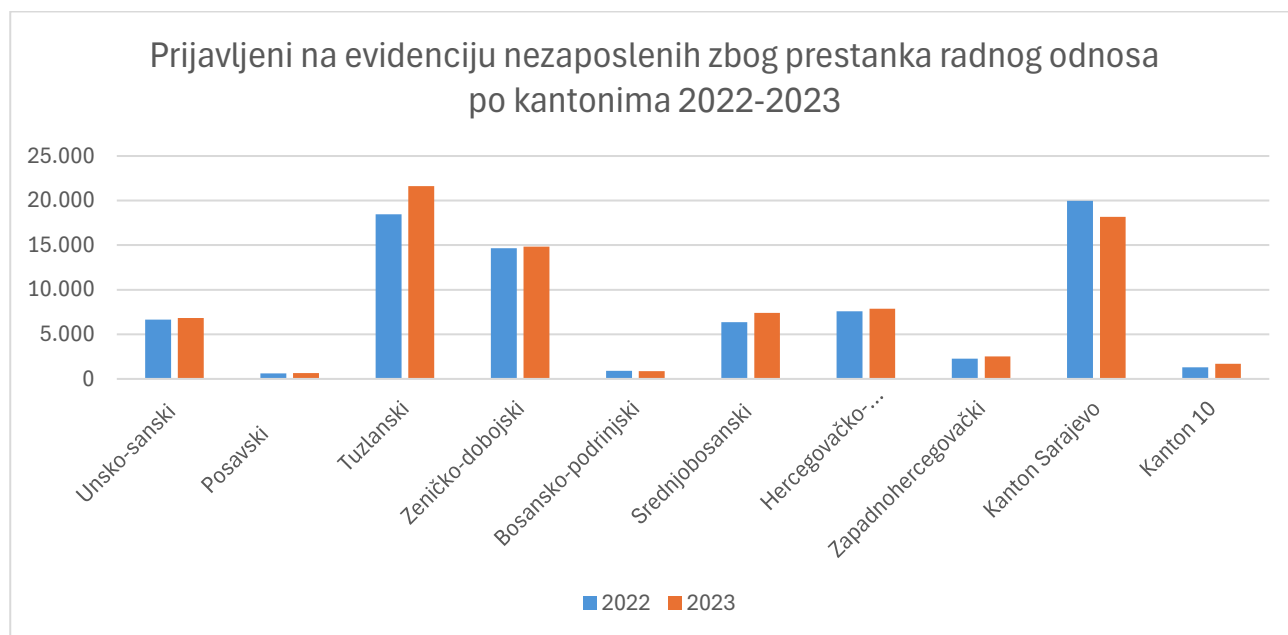
Grafikon 22: Broj prijavljenih na evidenciju nezaposlenih u Federaciji BiH po prestanku radnog odnosa po mjesecima

Posmatrano po kantonima, u 2023. godini broj prijavljenih na evidencije službi za zapošljavanje po prestanku radnog odnosa bio je sljedeći:

Kanton	Godina		Indeks
	2022	2023	<u>2023</u> <u>2022</u>
Unsko-sanski	6.654	6.847	102,90
Posavski	619	662	106,95
Tuzlanski	18.449	21.607	117,12
Zeničko-dobojski	14.647	14.850	101,39
Bosansko-podrinjski	893	882	98,77
Srednjobosanski	6.381	7.422	116,31
Hercegovačko-neretvanski	7.588	7.857	103,55
Zapadnohercegovački	2.287	2.518	110,10
Kanton Sarajevo	19.983	18.161	90,88
Kanton 10	1.307	1.688	129,15
Federacija BiH - Ukupno	78.808	82.494	104,68

Tabela 25: Broj prijavljenih na evidenciju nezaposlenih u Federaciji BiH po prestanku radnog odnosa po kantonima

Najveće procentualno povećanje broja prijavljenih na evidencije službi za zapošljavanje po prestanku radnog odnosa je zabilježeno u Tuzlanskom kantonu (17,12%), a najveće smanjenje u Kantonu Sarajevo (-9,12%).

Grafikon 23: Broj prijavljenih na evidenciju nezaposlenih u Federaciji BiH po prestanku radnog odnosa po kantonima

17. Ukupno prijavljenih i brisanih sa evidencije nezaposlenih osoba u Federaciji BiH

U 2023. godini registrirane su ukupno 189.373 osoba koje su brisane sa evidencije nezaposlenih, što je za 2.978 (1,60%) više u odnosu na broj brisanih u prethodnoj godini, a broj prijavljenih na evidenciju u 2023. godini je 176.119 i to je za 4.283 (2,49%) više u odnosu na prethodni period.

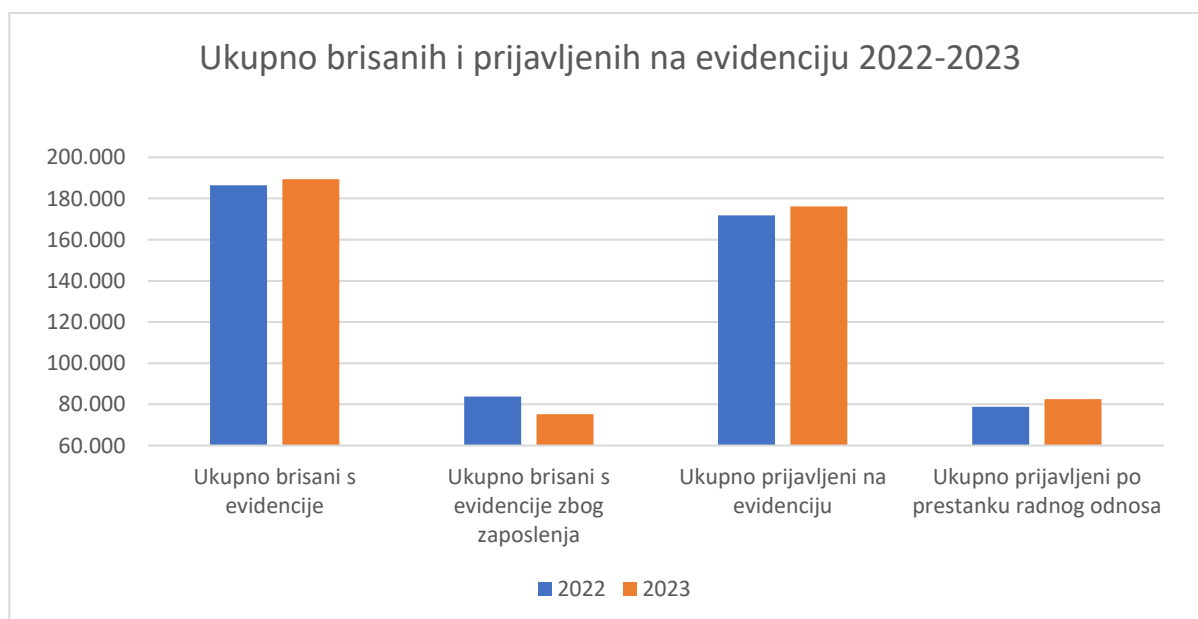
Broj brisanih sa evidencije nezaposlenih zbog zaposlenja u 2023. u odnosu na 2022. godinu je manji za 8.587 (10,24%).

Istovremeno, povećan je broj prijavljenih na evidenciju nezaposlenih po prestanku radnog odnosa za 3.686 (4,68%) osoba.

Navedeno ukazuje na usporavanja pozitivnih trendova na tržištu rada kao posljedica ukupnih ekonomskih kretanja na globalnom nivou.

Ukupno prijavljenih i brisanih sa evidencije nezaposlenih osoba u Federaciji BiH	Godina		Indeks
	2022	2023	$\frac{2023}{2022}$
Ukupno brisani s evidencije	186.395	189.373	101,60
Ukupno brisani s evidencije zbog zaposlenja	83.839	75.252	89,76
Ukupno prijavljeni na evidenciju	171.836	176.119	102,49
Ukupno prijavljeni po prestanku radnog odnosa	78.808	82.494	104,68

Tabela 26: Broj ukupno prijavljenih i brisanih sa evidencije nezaposlenih u Federaciji BiH

Grafikon 24: Ukupno prijavljeni i brisani sa evidencije nezaposlenih u Federaciji BiH

18. Posredovanje u zapošljavanju

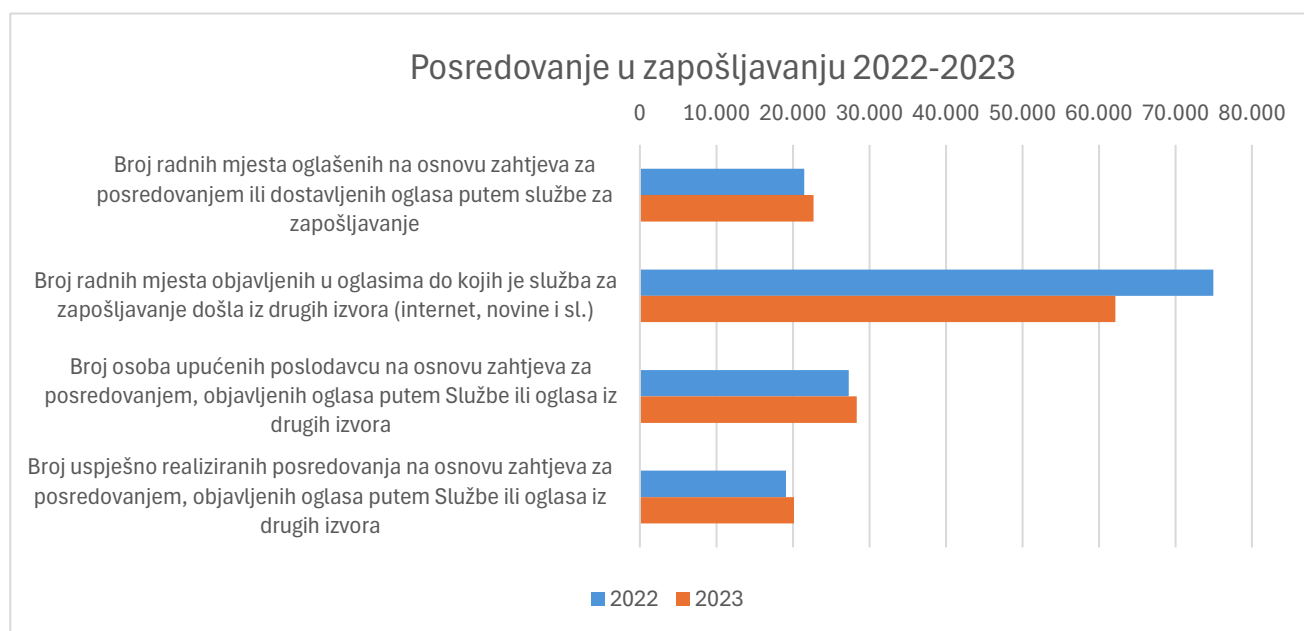
Analizirajući aktivnosti vezane za oglašavanje slobodnih radnih mjesta i posredovanje u zapošljavanju, primjetan je rast broja radnih mjesta oglašanih u 2023. godini u službama za zapošljavanje, na osnovu dostavljenih zahtjeva poslodavaca, i to za 5,69% u odnosu na 2022. godinu. Broj oglašanih radnih mjesta prikupljenih iz drugih izvora je smanjen za 17,03% u odnosu na 2022. godinu.

Usljed sve težeg pronalaska adekvatne radne snage drugim kanalima poslodavci se sve više odlučuju na oglašavanje radnih mjesta u službama za zapošljavanje.

U navedenom periodu povećan je broj nezaposlenih osoba koje su službe za zapošljavanje upućivale na navedena oglašena radna mjesta za 3,80%, te je i broj uspješno realiziranih posredovanja na osnovu zahtjeva za posredovanjem povećan za 5,42%.

Posredovanje u zapošljavanju	Godina		Indeks
	2022	2023	$\frac{2023}{2022}$
Broj radnih mjesta oglašanih na osnovu zahtjeva za posredovanjem ili dostavljenih oglasa putem službe za zapošljavanje	21.464	22.686	105,69
Broj radnih mjesta objavljenih u oglasima do kojih je služba za zapošljavanje došla iz drugih izvora (internet, novine i sl.)	74.970	62.169	82,93
Broj osoba upućenih poslodavcu na osnovu zahtjeva za posredovanjem, objavljenih oglasa putem Službe ili oglasa iz drugih izvora	27.299	28.335	103,80
Broj uspješno realiziranih posredovanja na osnovu zahtjeva za posredovanjem, objavljenih oglasa putem Službe ili oglasa iz drugih izvora	19.091	20.126	105,42

Tabela 27: Pokazatelji o posredovanju u zapošljavanju

Grafikon 25: Pokazatelji o posredovanju u zapošljavanju

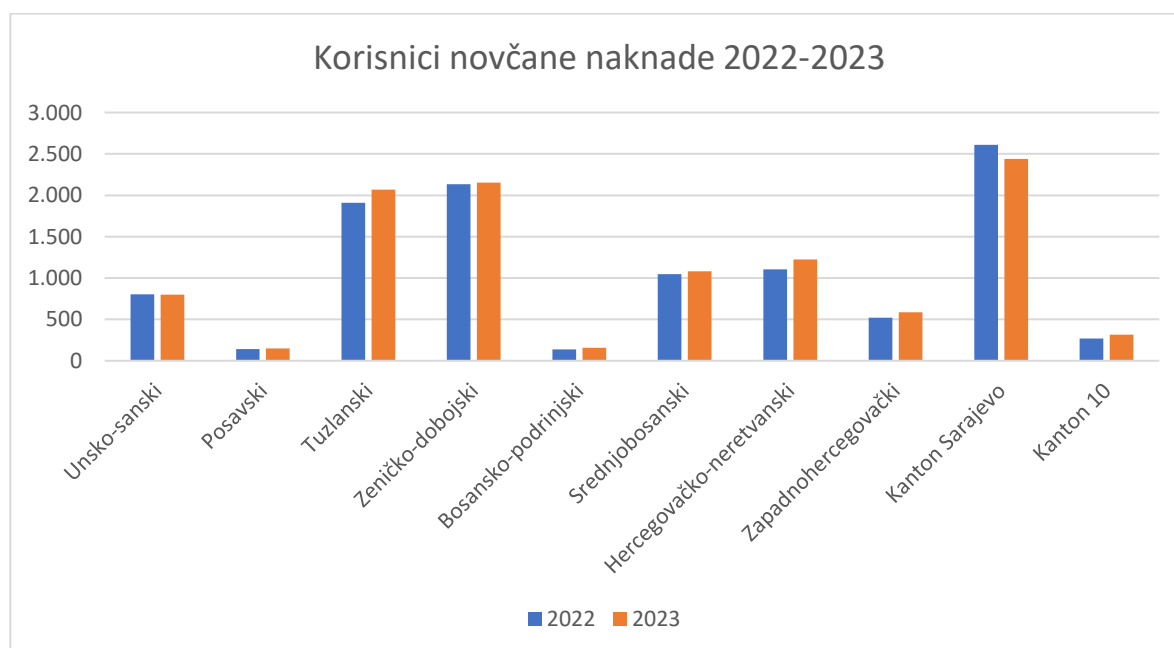
19. Nezaposlene osobe korisnici novčane naknade

Pravo na novčanu naknadu za vrijeme nezaposlenosti stiče nezaposlena osoba koja u trenutku prestanka radnog odnosa ima najmanje osam mjeseci rada neprekidno ili osam mjeseci sa prekidima u posljednjih 18 mjeseci. Visinu novčane naknade čini 40% prosječne neto plaće isplaćene u Federaciji BiH u posljednja tri mjeseca prije prestanka radnog odnosa nezaposlene osobe, a koju objavljuje Federalni zavod za statistiku. Novčana naknada se, ovisno o vremenu provedenom na radu, utvrđuje u trajanju od tri do 24 mjeseca, ukoliko se u toku trajanja prava ne promijene okolnosti koje utiču na dužinu trajanja naknade.

U 2023. godini u Federaciji BiH, novčanu naknadu koristile su prosječno mjesečno 10.974 nezaposlene osobe, što u odnosu na 2022. godinu predstavlja povećanje broja korisnika ovog prava za 303 ili 2,84%.

Kanton	Godina		Indeks
	2022	2023	$\frac{2023}{2022}$
Unsko-sanski	801	799	99,75
Posavski	142	148	104,23
Tuzlanski	1.908	2.069	108,44
Zeničko-dobojski	2.134	2.152	100,84
Bosansko-podrinjski	137	157	114,60
Srednjobosanski	1.047	1.082	103,34
Hercegovačko-neretvanski	1.106	1.226	110,85
Zapadnohercegovački	519	586	112,91
Kanton Sarajevo	2.608	2.440	93,56
Kanton 10	269	315	117,10
Federacija BiH - Ukupno	10.671	10.974	102,84

Tabela 28: Broj korisnika novčane naknade

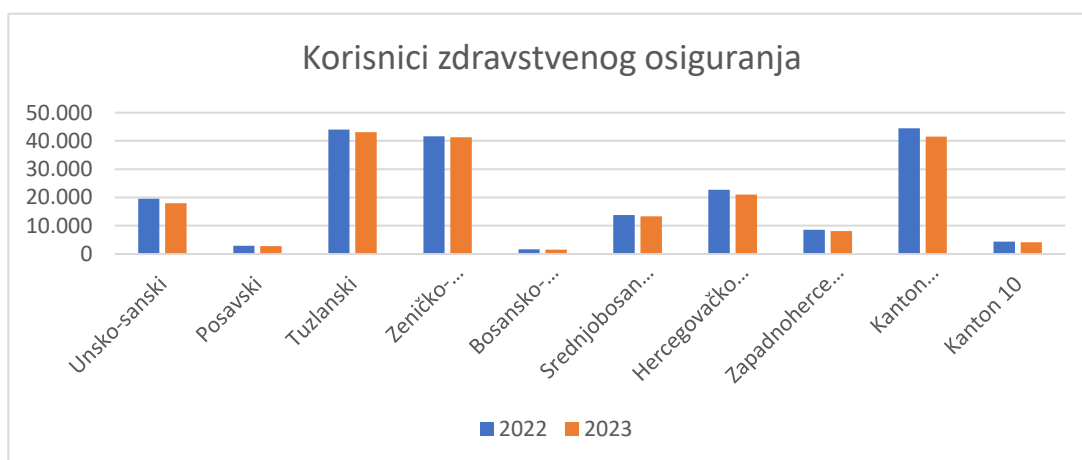
Grafikon 26: Korisnici novčane naknade

20. Nezaposlene osobe korisnici zdravstvenog osiguranja

Članom 31. stav 1. Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba propisano je da se zdravstveno osiguranje nezaposlenoj osobi osigurava u skladu sa propisima o zdravstvenom osiguranju, a članom 19. tač. 12, 13. i 14. Zakona o zdravstvenom osiguranju utvrđeno je pod kojim uvjetima nezaposlena osoba prijavljena službi za zapošljavanje ima obavezno zdravstveno osiguranje. Članom 84. Zakona o zdravstvenom osiguranju propisano je da osnovicu, način obračunavanja i uplate doprinosa za nezaposlene osobe utvrđuje svojim propisima zakonodavno tijelo kantona na prijedlog kantonalnog zavoda zdravstvenog osiguranja. Iz pomenutih zakonskih propisa vidljivo je da kantonalne službe za zapošljavanje i Federalni zavod nemaju nikakvog uticaja kod određivanja davanja za zdravstveno osiguranje nezaposlenih osoba, tako da su ta izdvajanja različito utvrđena po kantonima. Federalni zavod i kantonalne službe za zapošljavanje konstantno ukazuju na ove probleme i potrebu za izmještanjem finansiranja i administriranja zdravstvenog osiguranja nezaposlenih osoba iz ove oblasti. U 2023. godini u Federaciji BiH zdravstvenim osiguranjem bilo je obuhvaćeno prosječno mjesečno 203.587 nezaposlenih osoba, što u odnosu na 2022. godinu predstavlja smanjenje broja korisnika ovog prava za 8.491 ili 4,17%.

Kanton	Godina		Indeks
	2022	2023	$\frac{2023}{2022}$
Unsko-sanski	19.553	18.018	92,15
Posavski	2.889	2.816	97,47
Tuzlanski	44.022	43.151	98,02
Zeničko-dobojski	41.621	41.312	99,26
Bosansko-podrinjski	1.621	1.506	92,91
Srednjobosanski	13.781	13.378	97,08
Hercegovačko-neretvanski	22.676	21.032	92,75
Zapadnohercegovački	8.554	8.174	95,56
Kanton Sarajevo	44.458	41.505	93,36
Kanton 10	4.412	4.204	95,29
Federacija BiH - Ukupno	203.587	195.096	95,83

Tabela 29: Broj korisnika zdravstvenog osiguranja

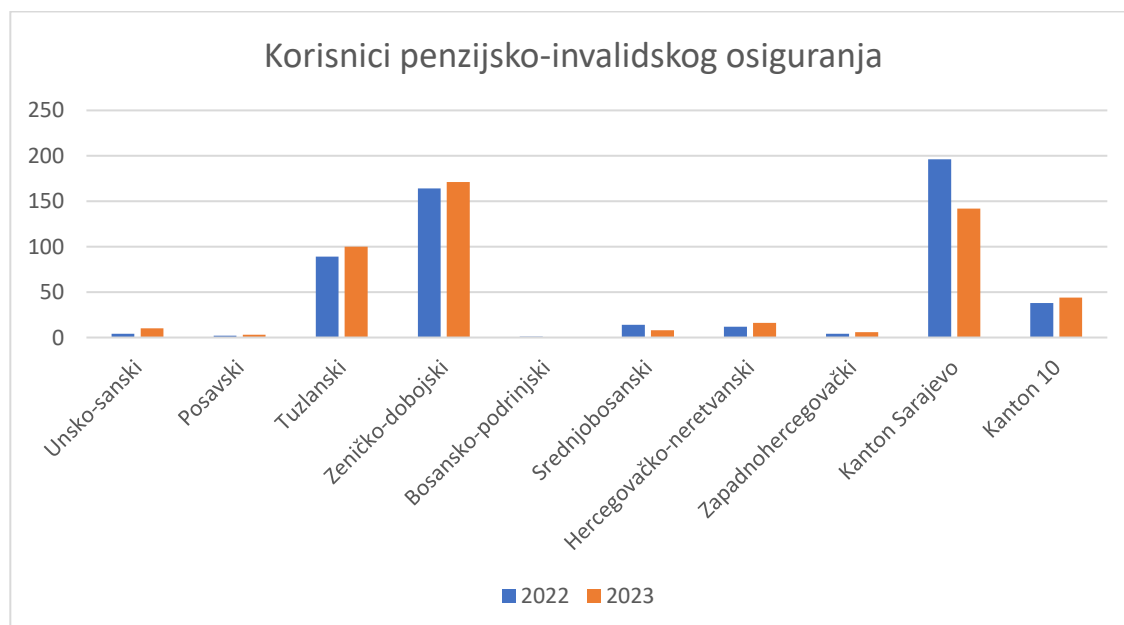
Grafikon 27: Korisnici zdravstvenog osiguranja

21. Nezaposlene osobe korisnici penzijsko-invalidskog osiguranja

Članom 31. stav 2. Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba određeno je da se penzijsko i invalidsko osiguranje obezbjeđuje nezaposlenoj osobi kojoj nedostaju do tri godine do sticanja uvjeta za starosnu penziju u skladu sa Zakonom o penzijskom i invalidskom osiguranju. U 2023. godini ovo pravo u Federaciji BiH prosječno mjesečno je ostvarivalo 500 nezaposlenih osoba, što je za 24 osobe ili 4,58% manje nego prethodne godine.

Kanton	Godina		Indeks
	2022	2023	$\frac{2023}{2022}$
Unsko-sanski	4	10	250,00
Posavski	2	3	150,00
Tuzlanski	89	100	112,36
Zeničko-dobojski	164	171	104,27
Bosansko-podrinjski	1	0	0,00
Srednjobosanski	14	8	57,14
Hercegovačko-neretvanski	12	16	133,33
Zapadnohercegovački	4	6	150,00
Kanton Sarajevo	196	142	72,45
Kanton 10	38	44	115,79
Federacija BiH - Ukupno	524	500	95,42

Tabela 30: Broj korisnika penzijsko-invalidskog osiguranja

Grafikon 28: Korisnici penzijsko-invalidskog osiguranja

22. Analiza potreba i kretanja na tržištu rada u Federaciji BiH

Istraživanje tržišta rada u Federaciji BiH u skladu sa Zakonom provodi se kao zajednička aktivnost Federalnog zavoda i kantonalnih službi za zapošljavanje, a u cilju dobijanja kvantitativnih i kvalitativnih podataka neophodnih za pružanja adekvatnih informacija o kretanjima na tržištu rada. Na osnovu podataka prikupljenih kroz provođenje istraživanja kretanja na tržištu rada kantonalne službe za zapošljavanje stvaraju pretpostavke za unapređenje svojih usluga u kontekstu jačanje svoje primarne funkcije posredovanja u zapošljavanju i provođenja drugih intervencija radi usklađivanja ponude i potražnje na tržištu rada. U 2023. godini izrađen je *Izveštaj o istraživanju tržišta rada u Federaciji BiH 2022/2023*⁸ u kojem su prezentirani ključni pokazatelji o kretanjima na tržištu rada u 2022. godini i procjene za 2023. godinu s konkretnim preporukama za provođenje aktivnosti koje trebaju dovesti do poboljšanja stanja na tržištu rada.

Također, u 2023. godini organizovano je istraživanje tržišta rada za 2023/2024. godinu, a osim korištenja administrativnih podataka javnih službi za zapošljavanje u Federaciji BiH, Federalnog zavoda za statistiku i Porezne uprave Federacije BiH u sklopu ovog istraživanja javne službe za zapošljavanje u Federaciji BiH su provele i anketiranje stratificiranog uzorka od 1.248 poslodavaca registrovanih u Federaciji BiH koji imaju pet (5) i više zaposlenih, sortiranih u male, srednje i velike poslodavce po djelatnostima i kantonima.

Prema rezultatima anketiranja, poslodavci iz uzorka prilikom anketiranja su imali 50.046 radnika, a prema obliku vlasništva najviše je obuhvaćeno subjekata iz privatnog sektora (preko 90%). Najviše je anketirano mikro firmi (41%), zatim malih (47%), srednjih (10%) i velikih firmi (2%) što približno odgovara strukturi poslodavaca u Federaciji BiH.

Prilikom anketiranja, čak 595 poslodavaca (47,7% anketiranih) se izjasnilo da je u 2023. godini imalo probleme u zapošljavanju i pronalasku potrebnih radnika određenog profila, što je za 5,3% više u odnosu na 2022. godinu, što ukazuje na sve veću izraženost problema neusklađenosti ponude i potražnje na tržištu rada. I pored velikog broja evidentiranih nezaposlenih osoba različitih kvalifikacija, poslodavci ističu da su u 2023. godini imali određene probleme prilikom zapošljavanja i pronalaska novih radnika. Posebno pogođena grupa djelatnosti je Građevinarstvo, gdje je 61,4% poslodavaca izjavilo da je imalo problema u pronalasku potrebnih radnika u 2023. godini. Povećanje poteškoća u pronalasku radnika u 2023. godini bilježi se i kod 52,5% anketiranih poslodavaca iz Industrijskih djelatnosti, 40,4% poslodavaca iz Trgovine i 45,1% iz Uslužnih djelatnosti.

Grupa djelatnosti	Da	%	Ne	%	Ukupno
Građevinarstvo	70	61,4%	44	38,6%	114
Industrijske djelatnosti	200	52,5%	181	47,5%	381
Trgovina	124	40,4%	183	59,6%	307
Uslužne djelatnosti	201	45,1%	245	54,9%	446
Ukupno	595	47,7%	653	52,3%	1.248

Tabela 31: Broj poslodavaca s problemima u zapošljavanju i pronalasku potrebnih radnika u 2023. godini po grupama djelatnosti

Navedenih 595 poslodavaca imalo je probleme u zapošljavanju i pronalasku 3.920 radnika odgovarajućeg zanimanja u 2023. godini. Prema stručnoj spremi najveće probleme su imali u zapošljavanju i pronalasku KV radnika (66,3%) i radnika SSS (18,1%).

⁸ Izveštaji su dostupni na: <https://fzzz.ba/ID:S-71>

Zanimanje	Broj osoba	%	Zanimanje	Broj osoba	%
Građevinarstvo - Ukupno	544	13,9%	Industrijske djelatnosti -Ukupno	1.638	41,8%
Zidar	110	20,2%	Pomoćni radnik u proizvodnji	159	9,7%
Tesar	84	15,4%	Bravar	138	8,4%
Armirač	61	11,2%	Zavarivač - varilac	111	6,8%
Radnik za jednostavne poslove	42	7,7%	Radnik za jednostavne poslove	110	6,7%
Električar	18	3,3%	Sastavljač proizvoda	100	6,1%
Vozač kamiona – teretnog vozila	18	3,3%	Šivač	96	5,9%
Bravar	17	3,1%	Stolar	90	5,5%
Građevinski tehničar	17	3,1%	Prodavač - trgovac	61	3,7%
Keramičar	16	2,9%	Krojač	54	3,3%
Elektrotehničar	14	2,6%	Obučarski radnik - šivač obuće	50	3,1%
Trgovina - Ukupno	701	17,9%	Uslužne djelatnosti - Ukupno	1.037	26,5%
Prodavač - trgovac	261	37,2%	Konobar	200	19,3%
Konobar	62	8,8%	Kuhar	151	14,6%
Mesar	43	6,1%	Vozač kamiona	98	9,5%
Skladišni radnik - skladištar	28	4,0%	Vozač autobusa	52	5,0%
Farmaceutski tehničar	21	3,0%	Prodavač - trgovac	51	4,9%
Automehaničar	20	2,9%	Sobarica	51	4,9%
Kuhar	20	2,9%	Radnik za jednostavne poslove	37	3,6%
Magistar farmacije	20	2,9%	Vozač putničkog automobila	35	3,4%
Tekstilni tehničar	20	2,9%	Dostavljač	26	2,5%
Vozač teretnog vozila	19	2,7%	Pomoćni kuhar	26	2,5%

Tabela 32: Pregled 10 najbrojnijih zanimanja sa kojima su poslodavci imali poteškoća u zapošljavanju u 2023. godini po grupama djelatnosti

Naime, 595 poslodavaca koji su imali prepreke u zapošljavanju i pronalasku potrebnih radnika, su odgovorili na pitanje u vezi s razlozima i preprekama u zapošljavanju i pronalasku radnika (procenti predstavljaju procentualnu zastupljenost odabranog odgovora u odnosu na ovaj broj poslodavaca).

Razlozi	Broj poslodavaca	%
Nedostatak kadra sa traženim zanimanjem	362	60,8%
Nedostatak kadra sa stručnim znanjem i vještinama potrebnim za radno mjesto	237	39,8%
Nedostatak kadra s odgovarajućim radnim iskustvom	235	39,5%
Nezainteresovanost pojedinaca za rad na konkretnom radnom mjestu	329	55,3%
Nezadovoljstvo kandidata ponuđenom visinom plate	56	9,4%
Nezadovoljstvo kandidata radnim vremenom i uvjetima rada	30	5,0%
Udaljenost radnog mjesta od mjesta boravišta/prebivališta kandidata	27	4,5%
Nedostatak podsticajnih sredstava za obuku i zapošljavanje	29	4,9%
Poreska politika (visoka izdvajanja za poreze i doprinose)	78	13,1%
Opći ekonomski – privredni uvjeti	57	9,6%
Nedovoljno informacija o radnoj snazi	13	2,2%

Tabela 33: Razlozi koji su predstavljali prepreke u zapošljavanju i pronalasku potrebnih radnika u 2023. godini

Od ukupno 1.248 anketiranih, 781 poslodavac ili 63% je iskazalo/procijenilo potrebu za zapošljavanjem novih 4.760 radnika u 2024. godini, što je za 15% manje u odnosu na 2023.

godinu, a što ukazuje na usporavanje tempa zapošljavanja. Posmatrajući po kantonima, najveću potražnju za radnicima u 2024. godini procjenjuju anketirani poslodavci u Tuzlanskom kantonu i to za 1.196 radnika ili 27,8%. Slijede poslodavci iz Kantona Sarajevo sa potražnjom za 936 radnika ili 16,6% i Srednjobosanskog kantona sa potražnjom za 762 radnika ili 13,5%. Sa aspekta djelatnosti, najveće procijenjene potrebe za novim zapošljavanjem u 2024. godini iskazane su za zanimanjima u djelatnosti Prerađivačka industrija (42%), zatim u djelatnosti Trgovina (17%), Građevinarstvo (13%) i Ugostiteljstvo (11%).

Prema stručnoj spremi, poslodavci su iskazali najveće potrebe za radnicima sa srednjom stručnom spremom III stepena (KV), i to 64%, slijedi tražnja za radnicima srednje stručne spremlje IV stepena (SSS) 19%, te za radnicima visoke stručne spremlje (VSS) 7%.

Najtraženija zanimanja III i IV stepena srednje stručne spremlje u 2024. godini prema rezultatima anketiranja će biti: prodavač - trgovac, konobar, bravar, zavarivač - varilac, vozač kamiona, kuhar, šivač, stolar, zidar, tesar, mašinski tehničar. Iskazana je i velika potražnja za pomoćnim radnicima u proizvodnji i radnicima za jednostavne poslove. Za zanimanja sa fakultetskim obrazovanjem, najveća potražnja prema prognozama poslodavaca će biti iskazana za radnicima iz IT sektora (inženjerima elektrotehnike, sistem inženjerima, programerima - IT developerima i dr.), zatim ekonomistima, magistrima farmacije, te mašinskim i građevinskim inženjerima.

Od teže zapošljivih ili specifičnih kategorija, većina poslodavaca je iskazala spremnost za zapošljavanje mladih bez radnog iskustva, starijih od 50 godina, demobilisanih boraca i žena iz ruralnih područja. Potrebe za dodatnim osposobljavanjem radnika u 2024. godini u skladu sa svojim planovima uvođenja novih tehnologija i promjena u procesu rada navelo je 20% anketiranih poslodavaca, najvećim dijelom iz grupe Industrijskih djelatnosti. Navedeni poslodavci najviše imaju potrebu za organizovanjem obuke za konkretne poslove koja bi se provela u okviru radnog mjesta kod poslodavca, a zatim slijedi obuka za rad na računaru, dokvalifikacija i prekvalifikacija.

U kontekstu mogućnosti pružanja podrške organizovanju praktične nastave, 386 poslodavaca ili 31% od ukupno anketiranih je izjavilo da ima barem jedan od resursa (mentor, oprema, prostor i materijali) i da je spremno primiti učenike i studente na praktičnu nastavu, najvećim dijelom za sljedeća zanimanja: prodavač, konobar, kuhar, frizer, šivač, krojač, bravar, zavarivač, CNC operater, automehaničar, ekonomista, mašinski inženjer, zidar, stolar i programer. Od tog broja poslodavaca, 179 ili 46% je spremno ponuditi naknadu učenicima i studentima tokom obavljanja praktične nastave, u prosjeku od 328 KM. U kontekstu mogućnosti organizovanja obuke, stručno osposobljavanja i usavršavanja nezaposlenih osoba, 259 poslodavaca ili 20,7% anketiranih poslodavaca ima uslove za organizovanje obuke nezaposlenih osoba, i to najvećim dijelom za sljedeća zanimanja: konobar, kuhar, programer, prodavač, zavarivač, šivač, ekonomista, vozač kamiona, krojač, bravar, keramičar, mašinski inženjer, građevinski inženjer, CNC operater i dr.

Anketirani poslodavci nove zaposlenike najčešće traže putem ličnih kontakata, zatim korištenjem usluga javnih službi za zapošljavanje, te korištenjem društvenih mreža i vlastite baze podataka.

Skoro 73% anketiranih poslodavaca procjenjuje/planira rast obima poslovanja (proizvodnje, prodaje i usluga) i rast finansijskog rezultata u 2024. godini, što ukazuje na optimizam tj. očekivanje i nadanje većine poslodavaca u poboljšanju poslovnog ambijenta. Povećanje plaća radnicima u 2024. godini prognozira 75% anketiranih poslodavaca, uglavnom u iznosu do 10%.

Pored navedenih rezultata kao i ostalih podataka prikupljenih prilikom anketiranja u Izvještaju o istraživanju tržišta rada u Federaciji BiH 2023/2024 prezentovani su i podaci o najbrojnim zanimanjima na evidencijama službi za zapošljavanje u Federaciji BiH po kantonima kao i podaci o broju odjavljenih iz evidencije nezaposlenih po zanimanjima i kantonima.

Svi materijali (izvještaji, bilteni, godišnjak i dr.) su dostupni na web portalu Federalnog zavoda www.fzzz.ba, a dio ovih materijala se dostavlja relevantnim institucijama i organizacijama iz resora zapošljavanja i obrazovanja.

23. Pregled najbrojnijih zanimanja osoba na evidenciji nezaposlenih

Unsko-sanski kanton							
VSS	Broj	VŠS	Broj	SSS	Broj	KV i VKV	Broj
Ekonomista	164	Ekonomista	74	Ekonomski tehničar	837	Prodavač	1.553
Pravnik	119	Inž.prehram.tehn.	19	Mašinski tehničar	661	Krojač	599
Medicinska sestra	93	Građevin.inženjer	12	Maturant gimnazije	636	Automehaničar	587
Prof.engl.jezika	55	Mašin.inženjer	9	Medicinska sestra	438	Kuhar	526
Inž.prehram.tehn.	40	Medicinska sestra	9	Poljopr.tehničar	406	Bravar	413

Posavski kanton							
VSS	Broj	VŠS	Broj	SSS	Broj	KV i VKV	Broj
Pravnik	14	Informatičar	11	Komercijalist	95	Prodavač	194
Socijalni radnik	6	Pravnik	10	Poljopr.tehničar	71	Bravar	178
Informatičar	6	Socijalni radnik	9	Ekonomista	70	Automehaničar	110
Ekonomista	5	Ekonomista	6	Medicinska sestra	64	Frizer	89
Inž.prehram.tehn.	5	Inž.agronom	5	Ekonomski tehničar	62	Šivač tekstila	67

Tuzlanski kanton							
VSS	Broj	VŠS	Broj	SSS	Broj	KV i VKV	Broj
Ekonomista	501	Ekonomista	28	Ekonomski tehničar	1.978	Prodavač	4.128
Pravnik	395	Nastav. razr.nastave	25	Maturant gimnazije	1.933	Frizer	1.357
Doktor medicine	140	Pravnik	18	Mašinski tehničar	1.709	Kuhar	1.105
Pedagog	135	Sportski trener	8	Medicinska sestra	1.539	Bravar	987
Prof.razred.nast.	115	Socijalni radnik	8	Hemijski tehničar	795	Automehaničar	962

Zeničko-dobojski kanton							
VSS	Broj	VŠS	Broj	SSS	Broj	KV i VKV	Broj
Pravnik	340	Ekonomista	53	Ekonomski tehničar	1.980	Prodavač	2.364
Ekonomista	305	Pravnik	17	Maturant gimnazije	1.484	Frizer	1.815
Mašin.inženjer	126	Učitelj predšk.djece	12	Mašinski tehničar	849	Bravar	914
Prof.ingles.jezika	89	Mašin.inženjer	9	Medicinska sestra	815	Kuhar	781
Prof.razred.nast.	77	Medicinska sestra	7	Tekstilni tehničar	421	Automehaničar	657

Bosansko-podrinjski kanton							
VSS	Broj	VŠS	Broj	SSS	Broj	KV i VKV	Broj
Pravnik	19	Nastavnik	3	Ekonomski tehničar	128	Krojač	126
Menadžer	14	Pravnik	2	Mašinski tehničar	102	Prodavač	114
Kriminalist	10	Ekonomista	1	Poljopr.tehničar	93	Hemičar	66
Politolog	10	Nastavnik biologije	1	Hemijski tehničar	84	Frizer	56
Inž. mašinstva	9	Nast.histor.i geograf.	1	Maturant gimnazije	78	Vozač	47

Srednjobosanski kanton							
VSS	Broj	VŠS	Broj	SSS	Broj	KV i VKV	Broj
Ekonomista	153	Ekonomista	221	Ekonomski tehničar	1.727	Prodavač	2.514
Pravnik	116	Pravnik	54	Maturant gimnazije	1.611	Bravar	957
Prof.engl.jezika	44	Razr.učitelj	37	Medicin.tehničar	869	Konfektionar	567
Inž.poljopriv.	41	Saobraćajni inž.	34	Mašin.tehničar	845	Stolar	382
Socijalni radnik	38	Inž.prehram.tehn.	32	Elektrotehničar	144	Mašinbravar	135

Hercegovačko-neretvanski kanton							
VSS	Broj	VŠS	Broj	SSS	Broj	KV i VKV	Broj
Pravnik	228	Ekon.službenik	174	Ekonomski tehničar	1.400	Prodavač	1.459
Ekonomista	161	Pravnik	128	Maturant gimnazije	1.330	Frizer za žene	780
Prof.engl.jezika	112	Učitelj predšk.djece	62	Strojar.tehničar	646	Kuhar	694
Inž.agronom	92	Informatičar	60	Turistički animator	462	Bravar	601
Pedagog	70	Kriminalist	58	Elektrotehničar	429	Automehaničar	540

Zapadnohercegovački kanton							
VSS	Broj	VŠS	Broj	SSS	Broj	KV i VKV	Broj
Ekonomista	134	Ekonomista	140	Ekonomista	856	Trgovac	1.019
Pravnik	86	Pravnik	39	Maturant gimnazije	614	Frizer	325
Pedagog	59	Učitelj predšk.djece	29	Strojar.tehničar	293	Bravar	287
Prof.engl.jezika	33	Informatičar	23	Elektrotehničar	160	Metalotokar	274
Nastavnik	6	Razr.učitelj	22	Tehnič.cest.prometa	89	Kuhar	252

Kanton Sarajevo							
VSS	Broj	VŠS	Broj	SSS	Broj	KV i VKV	Broj
Ekonomista	1.091	Ekonomista	145	Maturant gimnazije	2.824	Prodavač	2.397
Pravnik	787	Pravnik	68	Ekonomski tehničar	1.754	Frizer-vlasuljar	863
Politolog	324	Nast.predšk.vaspit.	33	Mašinski tehničar	1.376	Vozač motor.vozila	822
Socijalni radnik	257	Nast.razr.nastave	18	Tekstilni tehničar	588	Automehaničar	698
Novinar	215	Građevin.inženjer	16	Medicinska sestra	563	Bravar	507

Kanton 10							
VSS	Broj	VŠS	Broj	SSS	Broj	KV i VKV	Broj
Ekonomista	45	Ekonomista	23	Maturant gimnazije	329	Prodavač	284
Nastavnik	25	Inž.prehram.tehn.	11	Ekonomski tehničar	142	Elektromehaničar	208
Pravnik	22	Pravnik	7	Strojar.tehničar	114	Bravar	163
Socijalni radnik	19	Agronom	4	Šumarski tehničar	103	Automehaničar	131
Pedagog	16	Inženjer cest.prometa	3	Ekonomista	96	Kuhar	117

24. Pregled najbrojnijih zanimanja osoba brisanih iz evidencije nezaposlenih zbog zaposlenja

Unsko-sanski kanton							
VSS	Broj	VŠS	Broj	SSS	Broj	KV i VKV	Broj
Ekonomista	113	Ekonomista	20	Mašinski tehničar	343	Prodavač	429
Pravnik	89	Učitelj predškolske djece	9	Ekonomski tehničar	294	Automehaničar	257
Profesor razredne nastave	84	Inženjer tekstilne tehnologije	6	Medicinska sestra	274	Kuhar	231
Profesor bosanskog jezika	70	Nastavnik maternjeg jezika	6	Maturant gimnazije	262	Krojač	134
Medicinska sestra	63	Medicinska sestra	5	Tehničar drumskog saobraćaja	119	Frizer	134
Profesor engleskog jezika	40	Nastavnik fizičke i zdravstvene kulture	5	Turistički vodič	104	Bravar	129
Inženjer šumarstva	39	Nastavnik razredne nastave	4	Poljoprivredni tehničar	88	Vodoinstaleter i plinoinstalater	114
Inženjer prehrambene tehnologije	32	Pravnik	3	Saobraćajni tehničar	88	Instalater grijanja i klimatizacije	97
Učitelj predškolske djece	31	Građevinski inženjer	3	Šumarski tehničar	85	Konobar	95
Profesor vjeronauke	29	Mašinski inženjer	2	Tehničar za drvo	70	Elektroinstalater	83

Posavski kanton							
VSS	Broj	VŠS	Broj	SSS	Broj	KV i VKV	Broj
Pravnik	13	Informatičar	13	Ekonomski tehničar	45	Prodavač	37
Ekonomista	10	Ekonomista	11	Poljoprivredni tehničar	39	Automehaničar	28
Kriminalist	8	Fizioterapeut	7	Elektrotehničar	39	Bravar	25
Socijalni radnik	7	Učitelj predškolske djece	7	Komercijalist	32	Frizer	23
Informatičar	6	Socijalni radnik	6	Medicinska sestra	32	Kuhar	18
Razredni učitelj	6	Kriminalist	4	Ekonomista	30	Konobar	13
Građevinski inženjer	5	Pravnik	3	Mašinski tehničar	26	Zavarivač	12
Profesor geografije	5	Građevinski inženjer	2	Maturant gimnazije	25	Šivač tekstila	10
Učitelj predškolske djece	4	Operator na opremi medicinske radiologije	2	Administrator	10	Krojač	9
Farmaceut u veleprodaji	3	Agronom za ratarstvo	2	Tekstilni tehničar	9	Elektromehaničar	9

Tuzlanski kanton							
VSS	Broj	VŠS	Broj	SSS	Broj	KV i VKV	Broj
Ekonomista	373	Nastavnik razredne nastave	72	Mašinski tehničar	850	Prodavač	874
Pravnik	310	Ekonomista	11	Medicinska sestra	810	Automehaničar	567
Profesor razredne nastave	270	Nastavnik informatike	7	Maturant gimnazije	710	Frizer	541
Pedagog	178	Profesor razredne nastave	6	Ekonomski tehničar	677	Zavarivač	534
Profesor bosanskog jezika	171	Pravnik	5	Elektroenergetski tehničar	358	Vozač teretnog vozila	444
Doktor medicine	152	Građevinski inženjer	5	Tehničar drumskog saobraćaja	325	Kuhar	404
Profesor engleskog jezika	145	Inženjer prehrambene tehnologije	5	Hemijski tehničar	221	Ekonomista	373
Doktor farmacije	114	Nastavnik tehničke kulture	4	Elektrotehničar	211	Pravnik	310
Mašinski inženjer	109	Informatičar	3	Poljoprivredni tehničar	188	Bravar	293
Profesor historije	100	Inženjer agronom	3	Rudarski tehničar	187	Profesor razredne nastave	270

Zeničko-dobojski kanton							
VSS	Broj	VŠS	Broj	SSS	Broj	KV i VKV	Broj
Profesor razredne nastave	255	Ekonomista	17	Ekonomski tehničar	862	Prodavač	663
Ekonomista	251	Učitelj predškolske djece	13	Maturant gimnazije	643	Frizer	648
Pravnik	202	Nastavnik razredne nastave	7	Medicinska sestra	453	Zavarivač	402
Mašinski inženjer	150	Profesor vjeronauke	7	Mašinski tehničar	422	Automehaničar	355
Profesor bosanskog jezika	138	Nastavnik biologije	6	Elektrotehničar	206	Kuhar	347
Profesor engleskog jezika	127	Nastavnik matematike	6	Tehničar drumskog saobraćaja	205	Bravar	319
Učitelj predškolske djece	72	Pravnik	5	Tekstilni tehničar	166	Vozač putničkog automobila	271
Inženjer drumskog saobraćaja	67	Građevinski inženjer	4	Elektroenergetski tehničar	164	Vozač teretnog vozila	233
Medicinska sestra	63	Profesor turskog jezika	4	Građevinski tehničar	138	Krojač	218
Profesor razredne nastave	255	Ekonomista	17	Ekonomski tehničar	862	Prodavač	663

Bosanskopodrinjski kanton							
VSS	Broj	VŠS	Broj	SSS	Broj	KV i VKV	Broj
Pravnik	25	Učitelj predškolske djece	1	Poljoprivredni tehničar	55	Krojač	44
Psiholog	18	Nastavnik historije	1	Mašinski tehničar	47	Prodavač	23
Ekonomista menadžmenta	12	Nastavnik biologije	1	Ekonomski tehničar	45	Frizer	23
Profesor razredne nastave	10	Pravnik	1	Maturant gimnazije	40	Automehaničar	18
Mašinski inženjer	8	Nastavnik biologije	1	Hemijski tehničar	39	Vozač putničkog automobila	17
Profesor engleskog jezika	7			Tehničar drumskog saobraćaja	27	Zavarivač	14
Profesor bosanskog jezika	7			Elektrotehničar	20	Mehaničar elektroničar	13
Ekonomista	6			Građevinski tehničar	14	Tesar	11
Socijalni radnik	6			Tehničar za telekomunikacije	14	Mašinobravar	10
Politolog	5			Kuhar	14	Kuhar	10

Srednjobosanski kanton							
VSS	Broj	VŠS	Broj	SSS	Broj	KV i VKV	Broj
Ekonomista	37	Ekonomista	87	Medicinska sestra	389	Prodavač	507
Pravnik	36	Pravnik	53	Maturant gimnazije	345	Automehaničar	340
Razredni učitelj	28	Razredni učitelj	38	Mašinski tehničar	228	Frizer	299
Profesor engleskog jezika	21	Kriminalist	26	Ekonomski službenik	226	Bravar	200
Doktor stomatologije	20	Informatičar	25	Tehničar elektroničar za računare	165	Kuhar	182
Doktor medicine	18	Inženjer drumskog saobraćaja	21	Ekonomski tehničar	157	Zavarivač	160
Profesor bosanskog jezika	18	Mašinski inženjer	21	Tehničar drumskog saobraćaja	153	Vozač kamiona	149
Građevinski inženjer	18	Medicinska sestra	20	Turistički animator	120	Elektromehaničar	117
Mašinski inženjer	16	Pedagog	19	Fizioterapeut	108	Mašinobravar	93
Ekonomista	37	Ekonomista	87	Medicinska sestra	389	Prodavač	507

Hercegovačko-neretvanski kanton							
VSS	Broj	VŠS	Broj	SSS	Broj	KV i VKV	Broj
Pravnik	245	Ekonomista	13	Ekonomski tehničar	465	Prodavač	393
Ekonomista	214	Pravnik	11	Maturant gimnazije	426	Kuhar	293
Profesor razredne nastave	112	Učitelj predškolske djece	9	Turistički animator	200	Frizer	183
Mašinski inženjer	104	Ekonomista menadžmenta	13	Elektrotehničar	177	Automehaničar	163
Profesor engleskog jezika	99	Nastavnik razredne nastave	8	Mašinski tehničar	169	Konobar	157
Kriminalist	91	Nastavnik historije	2	Medicinska sestra-tehničar	144	Bravar	96
Pedagog	81	Nastavnik maternjeg jezika	6	Tehničar drumskog saobraćaja	138	Vozač teretnog vozila	61
Informatičar	75	Ekonomista hoteljerstva	3	Poljoprivredni tehničar	110	Elektromehaničar	57
Psiholog	72	Nastavnik biologije	7	Računarski tehničar	97	Šivač tekstila	54
Građevinski inženjer	72	Građevinski inženjer	2	Građevinski tehničar	74	Frizer za žene	51

Zapadnohercegovački kanton							
VSS	Broj	VŠS	Broj	SSS	Broj	KV i VKV	Broj
Magistar primarnog obrazovanja	38	Ekonomista	21	Maturant gimnazije	131	Prodavač	185
Magistar ekonomije	31	Prvostupnik ekonomije	17	Ekonomski tehničar	125	Kuhar	93
Profesor razredne nastave	30	Stručni prvostupnik ekonomije	15	Ekonomista	116	Frizer	69
Magistar prava	27	Prvostupnik sestristva	9	Medicinska sestra-tehničar	52	Automehaničar	47
Magistar pedagogije	25	Prvostupnik strojarstva	8	Elektrotehničar	48	Konobar	31
Magistar kriminalistike i sigurnosnog menadžmenta	18	Prvostupnik informatike	7	Komercijalist	36	Cnc operater	30
Magistar socijalnog rada	14	Nastavnik razredne nastave	7	Agroturistički tehničar	36	Bravar	28
Profesor hrvatskog jezika i književnosti i engleskog jezika i književnosti	12	Prvostupnik predškolskog odgoja	7	Tehničar drumskog saobraćaja	33	Metalotokar	27
Magistar logopedije	11	Prvostupnik prava	6	Farmaceutski tehničar	30	Instalater grijanja i klimatizacije	15
Magistar ekonomije	11	Prvostupnik kriminalistike i sigurnosnog menadžmenta	6	Mašinski tehničar	27	Autolimar	13

Kanton Sarajevo							
VSS	Broj	VŠS	Broj	SSS	Broj	KV i VKV	Broj
Ekonomista	595	Ekonomista	43	Maturant gimnazije	789	Prodavač	545
Pravnik	445	Nastavnik razredne nastave	10	Mašinski tehničar	561	Vozač motornih vozila	283
Socijalni radnik	144	Nastavnik predškolskog vaspitanja	7	Ekonomski tehničar	482	Frizer- vlasuljar	251
Politolog	137	Sportski trener	6	Elektrotehničar	294	Automehaničar	235
Mašinski inženjer	129	Viši fizioterapeut	5	Medicinska sestra	225	Kuhar	155
Magistar farmacije	128	Građevinski inženjer	4	Grafički tehničar	190	Bravar	120
Doktor medicine	119	Nastavnik maternjeg jezika	4	Tekstilni tehničar	159	Konobar	109
Profesor fizičke i zdravstvene kulture	103	Pravnik	4	Elektroenergetski tehničar	148	Krojač	88
Doktor stomatologije	97	Edukator rehabilitolog	3	Fizioterapeut	143	Autolimar	68
Profesor razredne nastave	96	Informatičar	3	Prehrambeni tehničar	114	Frizer za muškarce i žene	68

Kanton 10							
VSS	Broj	VŠS	Broj	SSS	Broj	KV i VKV	Broj
Nastavnik	31	Ekonomista	7	Maturant gimnazije	91	Prodavač	86
Ekonomista	22	Pravnik	2	Šumarski tehničar	55	Elektromehaničar	72
Pravnik	19	Upravni pravnik	2	Ekonomista	48	Bravar	42
Kriminalista	14	Inženjer prehrambene tehnologije	1	Komercijalist	36	Kuhar	40
Pedagog	10	Inženjer za tekstil-opčekonfekcijskog smjera	1	Mašinski tehničar	34	Automehaničar	39
Profesor geografije	9	Inženjer telekomunikacija	1	Hotelijsko-turistički tehničar	30	Konobar	35
Agronom	8	Mašinski inženjer	1	Elektrotehničar	29	Frizer	23
Socijalni radnik	8	Nastavnik predškolskog odgoja	1	Ekonomski tehničar	27	Hemijski laborant	21
Politolog	7			Tehničar za mehatroniku	23	Krojač	10
Kineziolog	6			Tehničar za vozila i vozna sredstva	20	Stolar	9